

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati: do 30 petit à 2 D, do 100 vrst 2 D 50 p, večji inserati petit vrsta 4 D; notices, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inseratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravnštvo: Knalična ulica štev. 5, pritličje. — Telefon štev. 304.

Uredništvo: Knalična ulica štev. 5, I. nadstropje. — Telefon štev. 34

Poština plačana v gotovini.

Ob Pašičevem povratku

Nikola Pašić se je vrnil v domovino. Vse čaka z napetostjo, kako bo stari politik posegl v razvoj dogodkov in kam bo prevele tehtnico med raznimi strankami, ki se borijo za premoč v radikalni stranki; v kako razmerje bo stopil do ostalih strank, ki so se že ali se še bodo pojavit v območju možnosti za koalicijo z radikali.

Tudi lani in poprejšnja poletja se je podal Nikola Pašić na oddih v inozemstvo in vsak put ga je politična javnost pričakovala z največjo pozornostjo. Ali vendar je precejšnja razlika med lani in letos. Ko je bil šef radikalne stranke in šef ministrskega sveta lani odsoten za več tednov iz države, je zastalo vse želo in vsi medsebojni prepriči so oživeli. Ali nihče ni zmogel toliko, da bi katerokoli stvar pritral do zaključka, nikakor ni bilo mogoče rešiti katerega koli problema, niti notranjopolitičnega niti iz področja uprave ali zakonodaje. Vse je čakalo povratka gospoda Pašića, ki je imel pristnosti odločitev in izreči razsodbo v vsem in vselej. Baja je bil res gospodar situacije v celoti in v po-drobnostih.

Letos je stvar močno drugačna. Pol leta že stoji na čelu državne uprave vlada, v kateri ni Nikole Pašića, posli se vršijo brez njega, oziroma se po naši neodprtstviji navadi ne vršijo, ali vzrok za nedelavnost ni v okolnosti, da je Pašić odsoten. Preprič med strankami in strankami se vršijo, zdaj javno, zdaj zakulisno. Toda za razsodnika se ipak ne pričakuje stari Baja z ono samounevnostjo, kakor nekdaj. Vidi se vsekakor, da Pašić ni več absolutna avto-riteta, kakor je bil, marveč —

Marveč? — Tu baš prljenja ono, kjer zavasi pozornost celokupne naše politične javnosti. Kako daleč sega danes še avtoritet Nikolije Pašića? Pol leta je bil odrijen od vodstva državnih poslov; situacija v stranki je obvladovala do neke mere, toda faktično tudi tu ni več gospodar položaj. Ali bo po svojem povratku posegl v vozol in ga raztrgal ter rivalom odkaže skromnejša mesta, ali bo obnovil svoje neomejeno gospodstvo, vsem in vsemu vključ? Ali je tak nastop še v obsegu možnosti, ali pa so tudi v stranki že drugi elementi močnejši?

Nikakih faktov nimamo za osnovo, da bi po njih mogli z zadovoljivo si-gurnostjo trditi, kak bo rezultat. Notranjopolitična situacija je danes v Jugoslaviji motnejša nego kdajkoli. Nesigurni so odnosi med strankami in v strankah samih. In to za državno politiko gotovo ni ugodno. Čas bi bil, da smo na jasnum, ali nam je že naprej računati z vodilno vlogo Nikole Pašića, ali z njegovim padcem in izločitvijo iz aktivne politike. Kako močni so pašičevci in kdo je pravzaprav vse pašičevcev, katere druge formacije so se stvorile v stranki in kdo po pravzaprav njih vodje in njihovi pristaši? O vsem tem se piše zelo mnogo, ali klub vsemu se ne more reči, da je že padla odločitev in da se vidijo že konture novih definitičnih formacij. Ali bo Pašičev povratek sedaj razčistil situacijo?

Bilo bi potrebno, da bi jo razčistil.

Kraljevski par v Parizu

Kralj in kraljica obiščeta tudi London.

Pariz, 18. septembra. Semkaj je prispe inkognito jugoslovenski kraljevski par. Na postaji ju je pozdravljal jugoslovenski poslanik v Parizu Spalajković s objemom poslanstva. Jugoslovenski kraljevski par ostane v Parizu par dni, na kar odpotuje v London.

Pričudno dni prispe v Pariz tudi jugoslovenski minister zunanjih poslov dr. Ninčić, ki bo podpisal pakt prijateljstva s Francijo.

Italijanski kralj obišče Beograd

Rim, 18. septembra. Predsednik rumunske vlade general Averescu, ki se muči v Rimu, bo sprejet v svečanih avdijencih od papeža. Nato odpotuje v kraljevsko letovišče San Rosario, kjer ga bo sprejet italijanski kralj. Pri tej priliki bo general Averescu direktno z italijanskim kraljem uredil modalitete predstojecega obiska rumunskega kraljevskega para v Rimu spomlad 1927. Po tem obisku bo Italijanska kraljevska dvojica službeno posestil Beograd in Bukarešto.

London, 18. septembra. Daily Telegraph jejavila iz Rima, da bo rumunska kraljevska dvojica posetila Rim v načrtu času, vsekakor pa še pred odhodom rumunske kraljice Marije v Združene države.

Pomirjenje med Pašičem in Radićem?

Napeto pričakovanje Pašičeve akcije. — Popolna neizvesnost političnih krogov. — Pašić ministrski predsednik Radić prosvetni minister? — Posledice Uzunovićevga neuspeha na Bledu.

— Beograd, 18. septembra. Danes se je vrnil v prestolico predsednik Narodne skupščine Marko Trifković, ki je sprejel Nikole Pašića v Dubrovniku in ki je s starim voditeljem radikalne stranke ponovno konferiral v Caytatu. Njegovemu povratku vipisujejo politični krogi poseben pomen. Govor se, da je predsednik Narodne skupščine prinesel važna sporocila Pašića za ministrskega predsednika Uzunovića.

Situacija vlade postaja z vsakim dнем bolj napeta. V radikalnih krogih odločno odklanjajo najnovejše napore Radićeve stranke, ki skuša doseči zopetno imenovanje Stepana Radića za ministra prosvete. Ta akcija ne bo uspela, ker je zadela na odločen odpoved vseh kompetentnih činiteljev.

Po neuspehu, ki ga je doživel ministrski predsednik Uzunović na Bledu, se skoro povsem gotovo, da pripravlja Pašić svoj povratek na vlado in da se hoče polastiti oblasti. Nikola Pašić želi postati tudi formalni predsednik nove vlade. Stepan Radić je baje na to že pristal pod pogojem, da bi bil njemu zoperi poverjen resor ministrske prosvete. Radikalni krogi so overjeni, da bo otvoril začetkom oktobra Nikola Pašić veliko kampanjo znamenom, da se polasti oblasti in si zasigura volilno vlado, ker bi stranka v nasprotju slučaju popolnomu razpadla.

Iz Zeneve prihaja vest, da je Radićevo pomirljivo stališče napram Nikolije Pašiću pričakovati akciji, ki jo je izvedel zunanji minister dr. Ničić, ki je s tem pridobil Radića za Nikole Pašića.

Klub neuspehu, ki ga je doživel ministrski predsednik Uzunović na Bledu,

Vedno nove aretacije v Italiji

Dosej aretiranih okrog 600 oseb. — Kompromitirani so baje tudi odlični politiki protifašistske opozicije.

— Rim, 18. septembra. Tekom včerajšnjega dne je policija aretirala 335 oseb ter izvršila 600 hišnih preiskav. V Miljanu je bil aretiran republikanski poslanec Chiesa, ki je obdozen, da je skrival iz Avenzije po-belega župana dr. Gino Montonija, ki je baje podpiral atentatorja Lucettija. V stanovanju dr. Montonija v Avenziji je bila izvišena hišna preiskava. Policia je našla dva kovčeka, v katerih so se nahajale brošure in Montonijeva korespondenca z Italijanskimi emigrantmi v Franciji. Trdi se, da kompromitirajo ta pisma tudi druge Italijanske opozicijske, ki razvijajo defetično propagand v Italiji. V Avenziji je bilo vsega skupaj zaprtih nad 70 oseb. V stanovanju atentatorja Lucettija so našli pismo znanega italijanskega publicista Campo Longhija, ki se nahaja v Franciji.

Policija trdi, da kompromitira to pismo razne italijanske emigrante v Franciji.

— Milan, 18. septembra. Danes se je zglašil na policijski župan Iz Avenzije dr. Montonij, ki je izjavil, da je pobegnil v Milan, ker se je bal represalij fašistovskih privržencev v Carrari.

— Zena, 18. septembra. V Zenevi zbrani diplomiati in novinarji zasledujejo v veliko pozornost dogodek v Italiji. Vedno bolj se kaže, da hoče vlada izrabiti pone-srečeni Lucettijev atentat za novo teroristično akcijo proti opoziciji in njenim voditeljem. O tem pričajo zlasti vedno številne aretacije, ki se vrše po vsej Italiji. Italijanska cenzura skrbno pazi, da ne pridejo v javnost nikake podrobnosti, vendar pa redno, da je bilo dosej aretiranih že nad 600 oseb.

Gradnja železnic na Hrvatskem

— Beograd, 18. septembra. Ker so dohodki ministrstva saobračaja letos znatno manjši nego bili lani, je zaključeno, da se potrebitno obnovi investicijske postavki. V zvezi s tem je obstojala nevarnost, da bodo svote, odrejene za železniške proge Krapina-Rogatec in Bakar-Kraljevica deloma črte in s tem trasirane prekinjeno. Iz zanesljivega virja pa se doznavata, da je konferenca strokovnjakov v ministrstvu saobračaja sklenila, da se za progro Krapina-Rogatec uporabi vsa preliminarna svota. Na progi se že dolgo postaja ter bodo s prvimi deli pričeli v najkrajšem času. Gleda železniške proge Bakar-Kraljevica, ki je že trasirana, je sklenjeno, da se najprvo zgradi prvi del proge, ki bo vezal postajo Bakar z mestom Bakrom.

PROTIFRANCOSKI INCIDENT V BENETKAH

— Rim, 18. septembra. V Benetkah je došlo do protifrancoskih izgredov. Skupina mladih mož je udrla v neko trgovino, po-grabila francosko zastavo, jo odnesla pred francoski konzulat ter jo je začigala. Francoski konzul je poslal vladu energičen protest.

Ministrski svet se sestane 1. oktobra, Na seji bo razpravljal o zakonskem načrtu o zopetni uvedbi smrtne kazni.

LIKVIDACIJA AGRARNIH ODNOŠAJEV

— Beograd, 18. septembra. Minister za agrarno reformo dr. Sibenički bo te dan imenoval komisijo, ki bo izdelala načrt zakona o likvidaciji agrarnih odnosajev na Hrvatskem, in Slavoniji, Sloveniji, Međimurju, Prekmurju in v Voivodini. V komisiji bodo po 2 Hrvata, 2 Srba in 1 Slovenc.

IZKLJUČITEV STRIBRNEGA?

— Praga, 18. septembra. Jutri se vrši v Brnu Kongres narodno socialistične stranke, na katerem bodo sklepali o izključitvi poslanca Stribrnega in njegovega krila. Stranka bo ostala v opoziciji.

ITALIJA IN BOLGARIJA

— Sofija, 18. septembra. Novi italijanski poslanik v Sofiji Piacentini je včeraj izročil kralju Borisu svoja akreditivna pisma. Pri tej priliki so bili izrečeni govorji o simpatijah in prijateljstvu, ki vlada med italijanskim in bolgarskim narodom.

Darujte za dijaške kuhinje

Peturni razgovor med Briandom in Stresemannom

Velika ženevska senzacija. — Ministra sta se sestala skrivaj in odklanjata vsako izjavo. — Stresemann obišče Pariz.

Zeneva, 18. septembra. Včeraj sta se sestala francoski zunanji minister Briand in dr. Stresemann v Thoiry pri Zenevi na francoskem teritoriju ter imela nad 5 ur trajajočo konferenco. Iz uradnega komunikata je razvidno, da so bila pri tem obravnavana vse vprašanja, ki zanimajo obe države in da sta Briand in dr. Stresemann poskušala najti rešitve, ki odgovarajo do sedanjam pogodbam ter novemu duhu ob-jestranske politike. Oba ministra bosta do-sezene sklepe in soglasne nazore sporočila svojim vladam, ki bodo o tem definitivno sklepale. Tudi pri sprejemu novinarjev sta obe ministri odklonila podrobne izjave o vsebinski razgovorov. Izjavila pa sta, da sta s konferenco izredno zadovoljna. Zvečer je dr. Stresemann zaupno obvestil nemško delegacijo o poteku razgovora. Briand je zvečer zapustil Zenevo s posebnim vlakom ter se odpeljal na kratek oddih.

Zeneva, 18. septembra. O včerajnjem sestanku med dr. Stresemannom in Briandom je bil izdan sledeči komunikat:

Dogodki križem Jugoslavije

Poskušen samomor 16 letne Dunajčanke. — Zverinska mati. — Sodniška afera v Beogradu. — Najmlajša babica.

Delavci, ki so zaposleni pri regulaciji

Save in Zagrebu, so včeraj popoldne zapali-

na obrežju neko mlado dekle, ki se je

mirno sprehajalo po obali. Delavci so se

še med sabo šalili, češ gotovo hodo v vodo.

V istem trenutku pa se je naznanka res tu-

di že pognala z obrežja v valove in kmalu

izginila. Delavci so takoj odrnili s

čolom na kraj nesreče in posrečile se jim

je, da so jo ulovili ter potegnili iz vode.

Poklicani stražnik je prestrašen dekle od-

vedel na policijo, kjer je izpovedala svoje

gorje.

Jedva 16letna sirota brez staršev, je

Lejzika Márten je prišla nedavno z Du-

najem v Zagreb, kjer je dobila službo v ne-

kem zavodu; pomagala je v gospodinjstvu.

Prepričana je, da ima velik talent za slikarico,

zato jo je gnala želja po nadaljnji

izobrazbi po svetu. Ker pa nima nikakih

sredstev, ji je tudi pripisovali, da država ne sko-

pri s sredstvi in je doslej dovolila vse za-

prošene kredite, da bi se ta prepotrebljena

cesta čimprej dogradila. Res je teren, po

katerem vodi ta cesta, zelo hribov in ilov-

nat, tako da so stroški razmeroma veliki,

vendar pa bi bila cesta v treh letih kljub

temu že lahko dosegla.

O priliku le-tega dogovora v

Zenevi je nepravilno zavrnjena, da se posvetuje

zveznični deževje, da je novasuta cesta na

več mestih usedla, odnosno porušila. Od

tega pa je sedaj poteklo več mesecov

Kandidati trgovskih in obrtniških kategorij

Spodaj objavljamo še enkrat stanovske liste trgovskih gremijev in obrtniških zadružnin v kategorij! Na rdeči glasovnici obrtniški kandidati, na modre trgovski! Kategorija je na vsaki glasovnici označena z rimsko številko.

I. modra (trgovska kategorija)

Kandidati:
Ernest Hieng, veletržec z lesom, Ljubljana.
Konrad Eibacher, veletržec, Laško.
Vilko Weixl, veletržec, Maribor.
Anton Cvenkel, veletržec, Sv. Peter v Savinjski dolini.

Namestniki:
Ivan Železnikar, trgovec, Ljubljana.
Anton Umek, trgovec, Brežice.
Fran Gulda, veletržec, Maribor.
Fran Tivadar, trgovec, Dolenja Lendava

II. modra (trgovska kategorija)

Kandidati:
Ludovik Brumen, trgovec, Murska Sobota.
Lovro Petovar, trgovec, Ivanikovci.
Josip J. Kavčič, trgovec, Ljubljana.
Anton Adamič, trgovec, Krani.

Namestniki:
Ivan Ravnikar, trgovec, Celje.
Janko Kostanješek, trgovec, Sv. Martin pri Vurbergu.
Fran Pogačnik, trgovec, Ljubljana.
Leopold Fürsager, trgovec, Radovljica.

III. modra (trgovska kategorija)

Kandidati:
Ivan Gregorc, trgovec, Ljubljana.
Ferdo Pintar, trgovec, Maribor.
Fran Zebal, trgovec, Rudnik.
Janko Klun, trgovec, Slovenigradec.

Namestniki:
Josip Ivančič, trgovec, Ljubljana.
Srečko Krajič, trgovec, Sv. Lenart v Slov. goricah.
Anton de Gleria, trgovec, Dolenji Logatec.
Peter Mravljak, trgovec, Vuhred.

IV. modra (trgovska kategorija)

Kandidati:
Alojzij Mohorič, trgovec, Ljubljana.
Edmund Kastelic, trgovec, Novo mesto-Kandija.
Fran Korošec, trgovec, Gornja Radgona.
Ivan Snoj, trgovec, Ptuj.

Namestniki:
Anton Sila, trgovce, Ljubljana.
Fran Mikolič, trgovec, Sodražica.
Franc Kolenc, lesni trgovec, Juvanje pri Ljubnem.
Ivan Kos, trgovec, Slov. Bistrica.

I. rdeča (obrtniška kategorija)

Kandidati:
Franchetti Engelbert, brivski mojster, Ljubljana.
Vahtar Miha, knjigovez, Maribor.
Grom Franc, mizarski mojster v Dolnjem Logatcu.
Bijjak Ivan, modni atelje, Celje.

Namestniki:
Kersnič Ivan, krojaški mojster, Ljubljana.
Spes Fran ml., zidarski mojster, Maribor.
Holy Josip, brivski mojster v Brežicah.
Dolžan Fran, kleparski mojster, Celje.

Maurice Boue: 11

Skrivnost „Črne žene“

Roman.

In meni se močno zdi, da je baš ta žleb izpeljan v podzemski vodnjak.

Po teh besedah se Duroy ne meneč sè za blato, vnovič vleže v žleb in jame odmetavati gošča. Naenkrat začuti v rokah nekaj trdega; bil je precejšen kos lesa, ki je docela zapiral odprtino.

— Vrni se v klet, ukaže Duroy Morlonu, in pazi na žleb.

Morlon stori po povetu, inženjer pa zajame iz žleba prgiše vode in jo izlije v odtočno cev.

Duroy je imel prav; žleb je bil v resnici izpeljan s strehe v podzemski vodnjak. Zakaj voda, ki jo je inženjer vili v odtočno cev, je pritekla v kleti na dan in z njo obilica ensnage. A ne samo to; med drugimi predmeti, ki jih je voda prisnela po žlebu, je Morlon na neizreceno začudenje zapazil usnjeno torbico, vso zgrbljeno in spleseno od vlage. Nepričakovana najdba je Morlonu malone zamglila duhá; toda brž se je opomogel, odvihral po stopnicah in se z zarečim obrazom vrnil k pritajjem.

Glejta, je vzkliknil z glasom, v katerem je vibrirala vročica, glejta, kaj je prinesla voda seboj!

Duroy in Noisy nista bila nič manj

II. rdeča (obrtniška kategorija)

Kandidati:
Zurman Ivan, pekovski mojster, Slovenska Bistrica.
Kavčič Fran, gostilničar, Ljubljana.
Horvat Janko, slikar, Ljutomer.
Ogrlič Filip, zobotehnik, Novo mesto.

Namestniki:
Turk Josip, gostilničar, Murska Sobota.
Rozman Ivan, čevljarski mojster, Ljubljana.
Rozman Alojzij, gostilničar, Prevalje.
Kuhar Rudolf, mizarski mojster, Monogram.

III. rdeča (obrtniška kategorija)

Kandidati:
Ambrožič Josip, gostilničar in izdelovalec gredet, Ljubljana na Gorenjskem.
Košek Martin, čevljarski mojster, Celje.

Bernik Ivan, mizarski mojster, Ljubljana.
Berlič Josip, gostilničar, Ptuj.

Namestniki:
Turšič Leopold, slikarski mojster, Cerknica.
Hamelina Karel, dimnikarski mojster, Slovenigradec.
Anžič Franc, mesarski mojster, Ljubljana.
Coh Stjepan, gostilničar, Rogaška Slatina.

IV. rdeča (obrtniška kategorija)

Kandidati:
Klubička Josip, čevljarski mojster, Maribor.

Rebek Josip, ključavničarski mojster, Ljubljana.

Nerat Franc, zidarski mojster, Gaberje.

Rozin Miloš, kleparski mojster, Trbovlje.

Namestniki:
Podhraški Karel, kleparski mojster, Slov. Bistrica.
Rožič Stefan, plesarski mojster, Ljubljana.

Kolar Josip, mizarski mojster, Vrancska.

Štefe Anton, čevljarski mojster, Kranj.

Trgovci, obrtniki

Preglejte ta imena in jih primerjajte z Jelačin-Ogrinovo listo. Priznajte morate, da Vam nudijo kandidati združenih gremijev in obrtnih zadružnin, torej Vaših strogih stanovskih organizacij, mnogo več jamstva za uspešno delo v Zbornici, kakor pa gospodine, ki so jih s političnega vidika postavili za kandidate klerikalci. Kdor zato še sklepa, kako bi volil, naj se odloči. Zadnji čas je! V sredo bo mogoče voliti le še osebno pred volilno komisijo v Ljubljani.

Oni pa, ki ste že volili, porabite zlasti jutrišnjo nedeljo za agitacijo za svojo stanovsko listo. — Razložite omahljivcem, da gre pri teh volitvah za obstoj stanovskih organizacij trgovstva in obrtništva, da gre za zavrnitev klerikalnega političnega naskoka na Zbornico!

Vsi na delo ob dvanaestti uril!

Kako se voli?
Ko prejmete glasovnico, jo takoj oddajte izpolnjeno z našimi kandidati!

Glasovnica obstoji:
1. Iz zunanjega omota s prozornim papirjem, tega zavrzitel!
2. Iz večje kuverte, v to denite:
3. manjšo kuverto z napisom »Sam za glasovnico.«

Volilcem III. industrijske kategorije

Mnogi nimajo pri roki kandidatne liste protiklerikalnih industrijev za III. kategorijo. Radi tega jo ponavljamo s pozivom, da je absolutno potrebno, da še tekom danšnjega dne vsi voliči te kategorije (bele listine III) oddajo glasovnice pravilno izpolnjene s sledеčimi imeni:

Kandidati:
Bonač Fran, tovarnar, Ljubljana.

ZADRAVEC JAKOB, lastnik paromline.

Središče pri Ptuju.

Sirc Franjo, predsednik Puškarne, Krani.

Glaser Juli, stavbenik, Maribor.

Namestniki:

Zakotnik Ivan, industrijač, Ljubljana.

Pogačnik Hinko, tovarnar, Ruše.

Ravnkar Franc, industrijač, Ljubljana.

Inž. Tomšič Dušan, ravnatelj plinarne, Maribor.

Kandidati:

Bonač Fran, tovarnar, Ljubljana.

Sirc Franjo, predsednik Puškarne, Krani.

Glaser Juli, stavbenik, Maribor.

Namestniki:

Zakotnik Ivan, industrijač, Ljubljana.

Pogačnik Hinko, tovarnar, Ruše.

Ravnkar Franc, industrijač, Ljubljana.

Inž. Tomšič Dušan, ravnatelj plinarne, Maribor.

Kandidati:

Bonač Fran, tovarnar, Ljubljana.

Sirc Franjo, predsednik Puškarne, Krani.

Glaser Juli, stavbenik, Maribor.

Namestniki:

Zakotnik Ivan, industrijač, Ljubljana.

Pogačnik Hinko, tovarnar, Ruše.

Ravnkar Franc, industrijač, Ljubljana.

Inž. Tomšič Dušan, ravnatelj plinarne, Maribor.

Kandidati:

Bonač Fran, tovarnar, Ljubljana.

Sirc Franjo, predsednik Puškarne, Krani.

Glaser Juli, stavbenik, Maribor.

Namestniki:

Zakotnik Ivan, industrijač, Ljubljana.

Pogačnik Hinko, tovarnar, Ruše.

Ravnkar Franc, industrijač, Ljubljana.

Inž. Tomšič Dušan, ravnatelj plinarne, Maribor.

Kandidati:

Bonač Fran, tovarnar, Ljubljana.

Sirc Franjo, predsednik Puškarne, Krani.

Glaser Juli, stavbenik, Maribor.

Namestniki:

Zakotnik Ivan, industrijač, Ljubljana.

Pogačnik Hinko, tovarnar, Ruše.

Ravnkar Franc, industrijač, Ljubljana.

Inž. Tomšič Dušan, ravnatelj plinarne, Maribor.

Kandidati:

Bonač Fran, tovarnar, Ljubljana.

Sirc Franjo, predsednik Puškarne, Krani.

Glaser Juli, stavbenik, Maribor.

Namestniki:

Zakotnik Ivan, industrijač, Ljubljana.

Pogačnik Hinko, tovarnar, Ruše.

Ravnkar Franc, industrijač, Ljubljana.

Inž. Tomšič Dušan, ravnatelj plinarne, Maribor.

Kandidati:

Bonač Fran, tovarnar, Ljubljana.

Sirc Franjo, predsednik Puškarne, Krani.

Glaser Juli, stavbenik, Maribor.

Namestniki:

Zakotnik Ivan, industrijač, Ljubljana.

Pogačnik Hinko, tovarnar, Ruše.

Ravnkar Franc, industrijač, Ljubljana.

Inž. Tomšič Dušan, ravnatelj plinarne, Maribor.

Kandidati:

Bonač Fran, tovarnar, Ljubljana.

Sirc Franjo, predsednik Puškarne, Krani.

Glaser Juli, stavbenik, Maribor.

Namestniki:

Zakotnik Ivan, industrijač, Ljubljana.

Pogačnik Hinko, tovarnar, Ruše.

Ravnkar Franc, industrijač, Ljubljana.

Inž. Tomšič Dušan, ravnatelj plinarne, Maribor.

Bilanca naše letoviške sezone

Slab začetek, dober konec. — Letovišča nekdaj in sedaj. — Čerston kot univerzalno zdravilno sredstvo. — Pomanjkanje kavalirjev in njih nadomestilo. — Za zavesami in kulisami.

Evo nas na koncu poletne sezone! Komaj smo se pošteno zavedli pomladni, smo vstopili v poletje. Malo smo nato poromali v planine, malo na more in parkrat smo se pogreznili v valove srebrnicočiste Save in lednomrzel Ljubljanicu, pa smo evo v septembru in sedaj lahko sklepamo račune o tem, koliko smo potrošili v letoviščih, pa na planinah in končno z izleti.

Voditelji tujškega prometa že pridno zbirajo statistično gradivo, da zajamejo naval tujcev in dohodek ter eventualni napredki našega tujškega prometa. Statistike bodo sigurno zanimive, saj nam odkrijejo marsikaj, kar se pripravim očesom skriva. Na pr. kar prvo dejstvo, da je bil letošnjih poset izredno ugoden in v marsikaterem oziru naravnost rekorden. Študij teh podatkov bo mogoče sevše prihodnjem mesec, ko bodo tudi najmanjše podrobnosti zbrane. Kmalu nato bo že začelo novo vrvenje, zimska sezona, ki prinese gorenjskim krajem nove izpremembe ter pestre zimskosportne prireditve.

Začetkom sezone je bilo drugače. V tujški prometnih krogih in na letoviščih je vladal pesimizem. Iz Italije in Francije so prihajala poročila o neverjetno nizkih standardnih cenah prvovrstnih hotelov. Iz južnejših krajev, zlasti iz Beograda je že začetkom aprila začel drveti val izletnikov v inozemstvo, zlasti v Gornji Italiji, pa v Pariz in na francosko riviero. Zatrjevalo se je, da se gibajo cene v prvovrstnih italijanskih hotelih med 30 in 50 litrami in franki in še manj. V polni sezoni so nam dohajale vesti o penzionih in polnih oskrbah za borih 60, 70 in 100 dinarjev. Zato je razumljivo, da je spopetka predla našim letoviščem, dokler se ta položaj ni namah in takoreč po polnoma nepriskakovano spremenil.

V cehah se je takoj od pričetka uvedla stroga disciplina. Ceniki, v primeri s cenami v mestih, naravnost skromni in direktno cenejši, so romali po državi in v inozemstvo. Ljudje so pričeli računati in tako se je dogodilo, da so zmagale domače lepote nad neizvestno tujino.

Posebno močan je bil naval na Bled, ki je letos prvačil med slovenskimi letovišči. Nato je prišla Rogaška Slatina, letovišče, kojega sloves se kosa z ugledom Bleda po širokem jugoslovenskem in tudi mednarodnem srednjeevropskem svetu. Nato so se obljubili ostala gorenjska letovišča, zlasti Bohinj in Kranjska gora. Ostala slovenska letovišča so ostala bolj slabo obiskana. Spominjam se slabega vremena na pričetku sezone! Tudi v vremenske strani je predla letoviščem kar najslabša sezona, obetal se je najbednejši zaslužek. Kljub deževnemu času pa tu udarec ni bil tako hud, kakor se je pričakovalo. Deževalo je namreč po vsem svetu in drugod morda še bolj, kakor v Sloveniji. Deževnemu času je sledilo prav imenitno, dostojno solnčno vreme, ki je namah napolnilo hotele do zadnje postaje.

Bled in Rogaška Slatina zavzemata v napredku slovenskega tujškega prometa dve mestni, kakor ozvezdji Kastor in Poluk. Obe mednarodno znani, z divnimi prirodnimi krasotami, z modernimi hotelskimi, zdraviliškimi in kopališkimi napravami. Naravno, da se je predvsem semikaj privil bogati val finančnikov, politikov in državnikov, diplomatom, kar velja zlasti za Bled, ki se je uveljavil kot pravo letovišče beograjskega diplomatičnega korpa. Potem so prišli na vrsto tujci iz inozemstva, letos v rekordnem številu, vse najboljši krog, bogato založeni z dobrimi valutami in končno treba računati z domačimi obiskovalci, samostojnimi pridelbitniki in njihovimi rodbinami. Eno je gotovo, da so postala naša letovišča glede cen mnogo demokratičnejša, kakor so bila nekoč in da si danes lahko tudi javni nameščenec in previdnejši ter

štedljivejši mož z rodbino privošči brez drugega 14 dni počinka na Bledu ali v Rogaški Slatini, da ne govorimo o drugih še cenejših letoviščih.

Na Bledu in Rogaški Slatini smo zabeležili letos specjalitet. Prihajanje in odhajanje diplomatom in naših prvih državnikov in ministrov. Poleg tega je bilo tudi nekaj kongresov in na Bledu se stanevale Male antante z mnogimi tu in inozemskimi novinarji. Zlasti ministri in novinarji so dajali tem našim dvem letoviščem, predvsem seve Bledu interesantno silhuetu. Mednarodno elegantni svet, razkošne toalete, pa naši ministri, najmodernejši tipi avtomobilov, detektivi, ki so letos prav diskretno opravljali svoj nehvalejni posel, so tvorili apartno sliko, ki spada lahko v San Sebastian ali pa v kako drugo letovišče, kjer prebivajo kraljevska veličanstva.

Naravno, da se je odigralo po naših letoviščih tudi mnogo porednega življenja. Pa kdo bi hodil na letovišča in v planinski zrak, da moli litani? Na Bledu se je koncentriralo večerno življenje v kavarni »Toplice«, kjer je vladalo do ranih ur pravo velikomestno vrvenje in ravanje. Večino gostov je tvoril ženski svet, mamice z nadobudnimi hčerkami. Možje so ostali po opravkih v mestih, žene in hčerke pa so potrebovale oddih. Pa morda tudi prijetne izpremembe? Je že tak svet in svobode si ne da kratejti. Jazzbandtrio v »Toplici« je sekal ritme, da je bilo veselje. Vmes je podajal vložke romantične in lirische narave. Same moderne komade z melodičnimi omedlevicami, pa zraven divje vzgane šimičje in črlostone. Enako živahnno plesno vrvenje je vladalo tudi v Rogaški Slatini. Navadnim plesnim večerom so se pridružile reunije, karnevali z lampiončki, racketami, skratka bilo je veselo in poredno, a vladalo je pravcato pomanjkanje kavalirjev. Iz Ljubljane se je ob sobotah selilo vse na Bledu, kar zmore lepo postavo, primerno obliko in kar se zna sušati po parketu modernega črlostona.

Naša letovišča so pokazala, da premorejo in vzdržujejo, če je potreba tudi profesije originalne vrste. Na Bledu in v Rogaški Slatini si mogel opaziti trumf mladih ljudi, sila apartno oblecene elegane, ki so postopali v holi in vežah prvih hotelov, se globoko klanjali starejšim, dobro ohranjanim dame-samicam, plesali z njimi pridno in se koncem sezone vračali v Zagreb in na Dunaj s polnimi ščepi pritrankov. Fantje so pač živelji po fantovski, se vrteli okoli življenja žejnih dam radi dobro plačane kavalirske uslužnosti, ki se ne mirovala niti ali pa se najmanj po plesu. O škandalnih ne govorimo, ker se škandali ne tičajo široke javnosti in ker končno ne morejo zato, ako se dva mlada človeka znajdeta v eni in isti kabini pred, med ali po draženjem kopanju, ali pa na solnčnih livalih, ki obdajajo letovišča.

V naših letoviščih je zavladalo kot rečeno občutno pomanjkanje »kavalirjev«. Rekli smo že, da se jih je nekaj rekrutiralo iz Ljubljane in Zagreba, nekaj je bilo pravil mednarodnih pustolovcev in celo dijakov iz inozemstva, ki so prebili poletne mesece v »kavalirski službi«. Kljub temu pa je ostalo vse polno ženskega sveta, ki je mencalo z rokami, obračalo oči na vse strani in se dolgočasilo. Je res strašno gledati zaljubljene parčke in biti brez kavalirja. Res je sicer, da so pomok pogamali natakarji in celo hotelski službe, tamkaj namreč kjer je bila potreba najnajnejša in največja. Toda lahkomiselnou življenje je vendarle stalno v znamenju visokega pomanjkanja nadobudne moške mladine. Vendar velja vse to samo za neznanate odstotke življenja silih velikomestnih letoviščarjev, večina pa je živila — to moramo resnici na ljubo še povedati — ponizno življenje. Hodila je na sonce, v in na jezero.

F. M.

Portret

Gospod Jakob je bil one vrste ljudi, ki svoje sreče ne morejo prikrivati. Vse, kar mu je bilo pri srcu, je prislo preko ust, in kadar ni mogel nikomur odkriti svojih notranjih čustev, ga je kar davilo.

»Tako sem srečen, prijatelj!« je ob takih prilikah nagovoril svoje znance in jih vesel prožil roko. Oci so se mu bliskevale, na lica mu je stopila lahka rdečica in zdaj pa zdaj je zadrhtel.

»To ti moram povedati, dragi moji. Včeraj sem obhajal obletnico poroke. Tega bi ti nikoli ne storil, kar je storila moja žena!...«

Zadnji dve besedi... »moja žena...« je posebno naglasil.

»Človek niti ne zasluži, da ima takto ženo,« je često razlagal v prijateljski družbi. »Mi smo vse pretrdi in preneotesani napram svojim ženam.«

Gospod Jakob je bil odkritoščen mož. Vedno si je domišljal, da je preonem poleg svoje drobne ženice, gospo Milice.

»Ti si lepa in dobra, kakor more splahi biti kaka žena. In jaz te imam tudi zelo rad, to veš. Še nedavno sem to odkrito povedal tudi Ivanu.«

Svojo ljubezen je gospoj Milici vedno dokazoval. Kadar je obedoval s prijatelji, svojih oči ni niti odmaknil od nje.

»Samo poglejte mojo ženko, kako je ljubka in ne nežna!« je ob takih prilikah pošenil zdaj temu, zdaj onemu.

In vsakokrat je pripovedoval prijateljem kak nov dogodek.

»Ne morete si niti misliti, kako presečenje mi je danes pripravila!«

Družič je zopet glasno, da so vsi slišali, rekel svoji ženi:

»Oblec vendar ono zelenkasto oblico, ki sem ti jo kupil prejšnji teden. Tako krasna si v njej!«

Obrnjen k prijateljem je ob takih prilikah še pristavil:

»Zelen barva ji posebno dobro pristoja. Njena bleda in nežna polt pride mnogo bolj do izraza. Boste videli...«

Prav posebno srečen pa je bil nekoga večera, ko se je seznanil z mladim slikarjem, ki je, ko so mu predstavili gospo Milico, navdušeno izjavil gospodu Jakobu:

»Gospo Milica je res intersantna. Ta tipična glava... Ko bi smel biti tako!

Gospod Jakob ni mogel več dočakati, da slikar dokonča svoje vprašanje, ki ga je navdalo z nepočisno rastostjo in zadovoljstvom.

»Za dovoljenje...?«

»Da naslikam portret vaše žene. Lahko bi oba prišla v moj atelje.«

Gospod Jakob je kar drtel od začudenja in sreče, ki mu je napolnila dušo in srce.

spala, jedla jagode, srebaela sladoled in pila popoldansko kavo v »stopičah«.

Naša letovišča so dobro opremljena. Toda eno jim manjka! Dotok domačega sveta v meri, da bi lahko izhajala brez tujcev ali da bi tujci tvorili le smetano in naddobiček. Zvez Ljubljane z Bledom so slabe. Po našem imenu bi moral voziti na Bledu vsako popoldne in pozno zvečer z Bledom poseben brzovlek, ki bi se ustavljal v Lescal, Krajanu in v Ljubljani. Koliko ljudi bi hodilo v vročih poletnih mesecih na Bledu ter se kopalo v jezeru, večer pa preživel v prijetni zabavi. Sele tedaj bi lahko govorili o Bledu kot o pravem letovišču, ker le v takem slučaju bi tudi naša letovišča lahko razčula z dohodki, ki bodo omogočali moderne naprave in nove zgradbe po vzgledu svetovnih letovišč.

Naša letovišča so vseeno zadovoljena. Vendar zadovoljila le v tem smislu, da se je »zaradišlo« za zimsko spanje, takorečko za eksistenco do prihodnje sezone. Ni pa denarja za investicije, za modernizacije, za poplačila dolgov! Naši gorenjski Stajerski bo treba novih dotokov ljudi, predvsem pa boljših železniških zvez, ker so sedanje skrajno malomarne. V dobrih železniških zvez v prijetnosti domačinov leži vsa skrivnost bodočega razmaha planinske Slovenije.

Prosleta

Cankar v angleščini in francoščini

V založbi Vanguard Press, Inc. 70 Fifth Avenue New-York City je izšel v angleškem prevodu od Louis Adama »Hlapco Jernejev« (Jerney's Justice). Knjiga v zelo lepi in pričakljivi vezavi stane 50 centov, približno 30 DIN. V uvodu je kratko poročilo o Cankarjevem življenju in delovanju, katerega pravni prevajalec med ostalimi tudi tudi: »Delo, vse življenje Cankarjevo je velik upor proti življenju in njegovim slepinim. V »Hlapcu Janezu« najdemo nekako družbi v civilizaciji; v njem pledira za socialno pravico. Jernej, ta patetičen naivni popotnik, je v iskanju pravice simbol delavskih mas, ki se ne zavedajo svojih moči in mehanizma, ki premikajo kolesa industrije in življenja. Mar ni njegov končni tipičen za socialne revolucije in njihove posledice? — Po vojni je bil preveden »Hlapco Jernejc« v večino evropskih jezikov in pravijo, da je bil faktor za nekatere agrarne reforme v osrednji in vzhodni Evropi.«

Adamčev prevod je v svoji celoti dober; on je skušal prevesti Cankarjev preprost jezik v ljudski jezik Amerike. Njegova angleščina odgovarja precej Cankarjevemu tekstu, če ravno moremo prevajalcu očitati razne utajitve in modifikiranja, ki škodijo nekoliko tekstu. To pa nas ne ovira, da odkritosrčno častitamo prevajalcu in da z največjim zadoščanjem in veseljem poskrbimo eno najboljših Cankarjevih del v Ameriki. Ime velikega slovenskega pisatelja je prisošlo čez Ocean, Cankar je postal svetovni in tega se vsi radujemo.«

Izdaja »Vanguard Press« (tisk avantgarde - predstava) imajo geslo: »Predstava za predstavo zložljivih življenj in veselj.« Zadeva del je zadeva življenj.

Se tekom letovišča je zavladalo kot rečeno občutno pomanjkanje »kavalirjev«. Prevod sta oskrbeli g. prof. Jeras in njegova gospa, knjiga pa bo izšla v znani zbirki »Les œuvres littéraires slovošques Arthème Phileas Lebègue v Parizu. Uvod je v knjigi je napisal ugledni francoski pisatelj Fayard, ki je o Cankarju res odusevlen. »Hlapco Jernejc« bo morda prav slovensko literarno delo, ki izide v angleščini in francoščini, torej v dveh najbolj razširjenih svetovnih jezikih.

Mascagni pripravlja novo opero. Znameniti italijanski komponist in dirigent milanski »Scalae« Mascagni, ki je v zadnjih treh letih privedil veliko turnejo po vsej Evropi, pripravlja novo operno delo »Vestalia«. Sujet je vzet iz rimskega življenja. Njegovo naslednje delo je opera »Zid« iz prve krščanske dobe.

Tecaj za gledališko godovino na monakovski univerzi. Na univerzi v Monakovem se otvoril letos v jeseni poseben tecaj za godovino gledališča in gledališke umetnosti. Predavanja bo vodil prof. dr. Borcherd. Slični tecaji so se že z velikim uspehom vršili na univerzah v Berlinu in Leipzigu.

Milica! je vzkliknil svoji ženi.

»Ali si slišala, kaj nama predlaga ta gospod?... On te hoče naslikati... Tvoj portret...«

Gospod Jakob je doma kar skakal od veselja. Dva dni ga je mučila vročica, vse dodelj, dokler ni napačil tremitek, da se odpravita v atelje slikarja.

»Zagotavljam te, da moraš obleko. V nji si naravnost božanstveno lepa... Nisem ti sicer nikoli ničesar rekel, a danes ti lahko rečem, da sem si že vsa leta sem želel tvoj umetniško izdelan portret lin sedaj je ta umetnik sam predlagal, da te naslikajo, tako frapiran je bil od twoje lepotete...«

Gospod Jakob si je izprosil dopust, da je lahko prisostvoval poziranju svoje žene. Bilo mu je mnogo na tem ležecu, da je navzoč pri skiciranju slike.

Prve minute se le polastila gospoda Jakoba silna nestrest. Malo osupil je opazoval umetnika, ki je risal po bele platu nekake čačke in linije brez vsake zvezze. Na tistem je premisileval, ali bo sploh iz tega mogla nastati kdaj slika in še celo obrazec njegove lepe žene. Mučila ga je želja, da umetnika posvariti in mu da par nasvetov, vendar pa je še potpel, da bi ga ne razčilil.

Po malem pa je dobivala slika konkretnejše oblike. Pod spretjam čopičem umetnika so posamezni deli postajali vedno razločnejši in jasnejši.

Postal je nervozan in lotevala se ga je slaba volja. Vedno pozornejše in natančnejše je opazoval svojo ženo in njene poteze, ki so se v žarki luči jasno odražale. Izraz njenega gobraza, ki je bil spočetka živahn in vesel, je razdeval čimdalje večjo utrujenost.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, ate 18. septembra 1926.

Zniranje podpor za učiteljiščne. Kakor poročajo beogradski listi, letos v prvem letniku učiteljišč ne bodo izdane nikakre podpore, ker je prosvetno ministrstvo izdadevine kredite znašalo. V tretjem in četrtjem letniku bodo podpore znatno znižane.

Nova telefonska proga Zagreb-Sarajevo. Nedavno je bila dovršena in izročena prometova nova telefonska proga Zagreb — Split. Sedaj se gradi še posebna proga Zagreb — Sarajevo, ki bo tekam oktobra dovršena. Proga je za Bosno izredne važnosti, ker dobi tako direktno zvezo z ostalim zaledjem.

Prevoz blaga z orient-simplon-ekspresem. Ministrstvo za promet je odobrilo prevoz dragocenega blaga z orient-simplon-expresem na progi Ljubljana — Zagreb — Beograd in obratno. Tako blag, ki pa ne sme presegati teže 10 kg, mora biti opremljeno v zabojskih, povitih v platno. Na pošiljki mora biti zabeležen točen naslov prejemnika in pošiljatelja, brutto-in-neto-teža v gramih ter vrednost.

Dremavica v Hercegovini. V Hercegovini se je v zadnjem času zoper pojavilo več slučajev dremavice (spalne bolezni). Nekateri bolniki splošno ne prestanjo že 5 do 6 tednov in jih morajo umetnim potom hraniti. V Mostaru sta dve osebi na dremavici umrli. Bolezni prenašajo posebne vrste muhe. Doseglj Še zdravniška veda ne poznata učinkujogega zdravila zoper to bolezen, ki je zelo razširjena v tropičnih pokrajinalah.

Virtuož Zlatko Balokovič zoper v domovini. Znani zagrebški violinisti virtuož Zlatko Balokovič, ki se je mudil zadnja tri leta na turneji v Ameriki, kjer se je tudi poročil, se je v četrtek vrnil v Zagreb. V domovini namerava ostati par mesecev ter bo priredil več koncertov v Zagrebu, Beogradu in, upamo, tudi v Ljubljani, potem pa se vrne zoper v deželo dolarjev. Zagrebčani so priredili Balokoviču in njegovim mladim ženim srečan sprejem. Zvečer je svirala pred njegovim stanovanjem vojaška godba.

Solečna dona Buličić. Znani jugoslovenski arheolog don Fran Buličić obhaja dne 4. oktobra t. l. svojo 80letnico. V znanstvenem svetu priznani strokovnjak je klub svoji visoki starosti že izredno svež in krepak. Domači in inozemski učenjenki pripravljajo svečano proslavo njegove obletnice ter nameravajo ob tej priliki izdati njegova znanstvena dela v nemškem, francoskem in angleškem jeziku.

Obmejna turistična konvencija z Avstrijo. Je zdaj že v celem obsegu izvedena. V veljavni je sicer že par mesecev, a ker obmejni oblasti niso imele še točnih izvršilnih navodil, so ostale ugodnosti, ki jih nudi konvencija turistom, le na papirju. Tedni je posebno jugoslovensko — avstrijska komisija na terenu določila vse konkretnike podrobnosti in izposlovala, da so dobili obmejni organi na naši in avstrijski strani potrebne instrukcije. Jugoslovenski turisti se morejo zdaj z legitimacijo Planinskega društva z vseh mejnih vrhov vratiči preko Koroške z najblžjimi železniškimi postajami, enako pa tudi Avstriji preko našega ozemlja. Konvencija velja vse leto, torej tudi za zimo, kar bo zlasti važno za smučanje.

Ravnateljstvo Rogaške Slatine je prejelo slednje brzojavko: Iako smo na Rogaškoj Slatini proveli nepuni dan ipak nas je toliko pridobil, da čemo o njenoj valjanosti govoriti dugo in našim krajevima in na taj način ojačavamo užajamny ljubav svih naših krajev. Blagodari i pozdravlja preko Koroške z najblžjimi železniškimi postajami, enako pa tudi Avstriji preko našega ozemlja. Konvencija velja vse leto, torej tudi za zimo, kar bo zlasti važno za smučanje.

Ravnateljstvo Rogaške Slatine je prejelo slednje brzojavko: Iako smo na Rogaškoj Slatini proveli nepuni dan ipak nas je toliko pridobil, da čemo o njenoj valjanosti govoriti dugo in našim krajevima in na taj način ojačavamo užajamny ljubav svih naših krajev. Blagodari i pozdravlja preko Koroške z najblžjimi železniškimi postajami, enako pa tudi Avstriji preko našega ozemlja. Konvencija velja vse leto, torej tudi za zimo, kar bo zlasti važno za smučanje.

Vojška odlikovanja. Z redom Belega orla V. razreda so odlikovani general Sava Tripković, artillerijski polkovnik Milisav Antonijević in inženierski podpolkovnik Edo I. Štefin. Z redom Sv. Save V. razreda podpolkovnik Ottmar Langerholz, Mirk Reich, Matija Štefin, Alfonz Žerjav, Pavel Pajk, Oton Liniger, Oskar Savinskij, Radovan Drenovec, majorja Milutin Baragić in Vilko Fuks ter kapetan I. razreda Ivan Rupnik. Vojška svečenili Lojze Dejak in Nišu je bil odlikovan z redom Belega orla II. vrste.

Uradni List št. 84 z dne 16. t. m. objavlja zakon o valorizaciji bilančne vrednosti investicij pri držbah, zavezanih javnemu poslaganju računov.

Slov. plan. društvo podružnica Kranj. opozarja vse turiste, da bode Prešernova koča na Stolu odprta še ves september, Valvazorjeva koča pod Stolom pa ostane odprta celo leto.

merjal z ženo, tembolj mu je postajalo jasno to, česar vsa dolga leta ni opazil: da ima njegova lepa, oboževana žena nepravilne črte, ki jo kaze... Se uro prej ni opazil, da je čelo njegove žene preprečeno z gubicami.

In ta mrtev pogled, brez ognja, brez izraza...

Se le na ulici je gospa Milica užajena izjavila gospodu Jakobu:

«Ta portret je pravo strašilo. Niti malo mi ni podoben!»

«Pa vendar...» Rečem ti, da je ta slikar pravi novec. To pa vendar lahko trdim, da poznam sebe in svoj obraz vsaj toliko, kakor on...»

Gospod Jakob je pogledal svojo ženo s tajno nado, da bo morda tudi on zoper pridobil to preprčanje in videl svojo ženo takšno, kakor jo je poznaval celih deset let. Ali pri vsakem pogledu mu je stopil pred obraz zoper oni prokleti portret. Užaljenost, ki jo je povzročila slika, jo je delala še bolj starci. Nozdrvi so se ji širile in ena je bila večja od druge.

«Priznaj, da ta slika ni niti z daleka podobna meni...»

«Imaš prav! Ti si lepa!»

«No, to vsaj upam,» je pristavila gospa Milica z nenavadno sigurnostjo.

Gospod Jakob pa je okreplil glavo,

da bi ne opazila bolesti, ki ga je na-

vezal. Valentín Pajer iz Brooklynja je izumil električni aparat za proizvajanje tlakov. Svojo iznajdbo je dal patentirati. Dobil je dva patentata, enega za Kanado, drugega za Zedinjene države.

Letošnji tuški promet v Primorju. Kakor izhaja iz uradnih statističnih podatkov, je dosegel letošnji tuški promet v našem Primorju izreden uspeh. Samo v gornjem delu Primorja (Crikvenica, Selce, Rab, Novi itd.) je bilo do konca avgusta 29.402 tujev, to je za 50 odst. več, kakor lansko leto v istem času kljub neprimereno ugodnejšemu vremenu, kakor letos. Računa se, da so tuji potrosili v našem Primorju letos krog 600 milijonov dinarjev, dočim je lansko leto znašal celoleten potrošek samo 375. A predlanskem le 300 milijonov Din.

Uspodbjenostni izpit za slovensko stenografilo. Uspodbjenostni izpit za slovensko stenografilo. Uspodbjenostni izpit za slovensko stenografilo na srednjih in tem soških šolah se bodo vršili dne 30. oktobra v poslopju županijske oblasti v Ljubljani. Prošnje za pripust k izpitu, pravilno koljkovane, naj se vloži najkasneje do 15. oktobra pri predsedniku izpravševalne komisije.

Klub ljubiteljev ptičarjev. priredi tudi letos dve jesenski tekmi psov in sicer v Ljubljani v dneh 3. in 4. v Mariboru pa 23., 24. in 25. oktobra. Ljubljanska tekma bo mladinska in poljska, mariborska pa poleg teh še uporabnostna tekma za vse spanjelle. Zadnji rok prijave za ljubljansko tekmo je 30. septembra, za mariborskovo tekmo pa 16. oktobra. Spored za ljubljansko tekmo je sleden: 2. oktobra ob 20. uri bo pozdnavni večer v »Ljubljanskem dvoru«, dne 3. okt. ob 7. uri zjutraj zbirališče na restavracijskem vrtu glavnega kolodvora. Tam se vrši smotra psov, na to odvod v lovšči občine Ježica. Kosilo bo pri »Ruskem carju«, zvečer pa zopereti sestanek v »Ljubljanskem dvoru«. Podrobno za mariborsko tekmo se bodo še objavile.

Pozor C. M. skupščinarji! Iz Ljubljane se odpeljemo v Rogaska Slatino v nedeljo z izlitranjim vlakom, ki odhaja ob 5.26 z glavnega kolodvora. Vozli se bomo skupno, ker nam je dovolila direkcija poseben voz. Udeležence z drugih postaj opazjam na znak CMD. ki ga bo imel na voz.

Močan potres v Trbovljah. Včeraj opoldne so čutili vzbivalci Trbovļa močne potresne sunke. Potres je trajal več sekund. Bil je tako močan, da se je čulo pod zemljivo zamolko bošnjenje. Smer potresnih sunkov je bila jugozapad-severovzhod. V nekaterih hišah so padale slike raz sten. Prelivstva se je polastila silna panika. Potres so čutili tudi prebivalci bližnjih hrivkov. Najbrže gre za lokalni pojav, ki ga v drugih traktorjih potresom niso zabeležili. Teren okrog Trbovļa je ves razkrit in razkopan tako, da ni izključeno, da je nastalo prejmanje večjih piasčnih zemlje.

Zlatničke v Zlatorog-terpentinemovem milu so našli: Marija Ham, Ljubljana Operarska cesta, Moto Surfek, Doljanec p. Raven, Milka Potisek, Litija, Lucija Rožencvet, Kamnik, Roza Kukovič, Laznica pri Limbušu, N. Smolnikar, Gornji grad, Marija Čadež, Podvrh p. Poljane, Josefa Venus, Cankova, Valter Demšar, Skale pri Velenju, Apolonija Kette, Vrhnik 11, Michael Pečnik, strojnik Strašiče, Anika Pušnik, Libelje, Marija Zbuzinek, Zagreb Ciglana gradska kuča, Vilka Tota, Karlovci, Jos Pibernik, Sisak, Jelisava Blažič Pankovac, Anica Čanič, Kaniža kraj Gošča.

Zelodne boleznine, tiščanje v želodcu, telesno zaprtje, prepočasno delovanje črevesa, slaba prehrana, glavobol, belota na jeziku, bleda polt se odstranijo z rabi prirodne grenčice »Fraz Josef«, pol kozačec malo predno gremo spat. Speciálni zdravnički za bolezni prehavil izjavljajo, da je vodo Franz-Josef toplo priporočati za uspešno domače zdravilo. Dobiva se po lekarh, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

Iz Petedesetletnico slavi danes v kroužku svojih prijateljev in znancev znani ljubljanski odvetnik in izvedenec v davčnih zadevah dr. Kermavner, sin pokojnega profesora Kermavnerja. Po dovršeni srednji šoli je študiral pravo na graski univer-

sti, telesno zaprtje, prepočasno delovanje črevesa, slaba prehrana, glavobol, belota na jeziku, bleda polt se odstranijo z rabi prirodne grenčice »Fraz Josef«, pol kozačec malo predno gremo spat. Speciálni zdravnički za bolezni prehavil izjavljajo, da je vodo Franz-Josef toplo priporočati za uspešno domače zdravilo. Dobiva se po lekarh, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

Iz Vidovčev klub v Ljubljani ponovno

Izopazira vse člane na občini zbor, ki se bo vršil nočjo ob 19.30 v Narodni kavarni. Na občinem zboru poroča tajnik o otvoritvi novih tečajev, v katerih bodo letos predvajali srednješolski profesorji. Tečaji so namenjeni v prvi vrsti članom dopisne šole in v kolikor bo prostora, tudi drugim interesentom. Prijave za tečaje bo sprejemal klub na občinem zboru.

Iz Roparski napad na Taboru. Snoči

je bil na Taboru izvršen držen roparski napad, ki pa se ni posrečil. Okoli 23. je šla preko Tabora gospodična Ema Kavalcar, ki je bila prispevala z gorenjskim vlakom. Nenadoma je zastavil pot neznan moški in ji skušal iztrgati ročno torbico, v kateri je imela 1500 Din. Na krike Kavalcarjeve je prihitele na pomoci neki pasant, nakar je napadelec opustil svojo namero in pobegnil. Storilca dosedel se niso prijeli.

Iz Tatvine koles. Tatvine koles so zoper na dnevnem redu. Včeraj sta bili ukrajeni dve kolesi. Neznan tat je odpeljal kolo Ladislava Hartmana. Kolo je znamke »Helios« in vredno 1500 Din. — Istotako je bilo na Zrinjskega cesti odpeljano kolo ravnatelja Frana Cvirna. Kolo je bilo vredno 1500 Din.

Iz Pollicske ovadbe. Tekom včerajnega dne so prispele na policijo slednje ovadbe: radi roparskega napada 1. tavne kolesa 1, tavne četvrtje 2, prestopka obrtnega reda 2 in pasjega kontumaca 5. Radi vlačenja je bila aretirana 1 oseba, ena pa radi tatvine.

Iz Celja

—c Nočno lekarniško službo opravlja ta teden lekarna »Pri Mariji Pomagaj« na Glavnem trgu.

—c Sokolska akademija celjskega Sokola ob prilikl praznik. Udeleženja se vrši 30. novembra 1926. ob 20. uri v mestnem gledališču. Društva se naprošajo, da ta večer ne prirejajo drugih prireditev.

—c Slučaj legarja se je pojavil v Celju. Obolela je neka učiteljica, katero so oddali v bolnico.

mest. šol. nadzornik A. Rapé in načelnik viškega Sokola. Mestna barjanska šola se je udeležila pogreba korporativno, vsak šolnik je prinesel šopek in krsto so zaslužne cvetke, ki jih je pokojni ljubil do zadnjega diha. Pogreb je kazal, da je bil rajnik izredno prijeten.

Iz gledališke pisrane. Pri današnjem peteku Verdijevga »Rigolett« po našem vlogu g. Pavel Holodnik, Gido Lovšetova, Madaleno — ga. Thierreyeva, vojvoda — g. Banovec in Sparafucila — g. Betetto. Opero dirigira kapelnik g. Anton Balatka. Predstava se vrši za abonentne reda F. — Kakor že javljeno, priredi v torki dne 21. t. m. v opernem gledališču grč. Mirjana Dragana Janečkova dramatično-melodramatični večer z zelo odličnim sporedom. Gospodina Janečkova je nastopila sedaj zelo pogostokrat v Pragi in ostalih čeških mestih pri tudi v Zagrebu. Kritike so polne hval o njej in jo zagotavljajo najlepšo dočinko. Bila je gojenka Delkorsove šole profesorje Miliote v Pragi. Vsaka njena gesta (telesa, rok ali glave) je preščudirana do največje natarnosti in je tudi estetično izredno lepa. Glavna točka sporeda »Zivil« nje je prenijena s tekstopom, katerega je napisal njen ded Gustav Janeček in ki se pri vsakem izmed šestih plesov tudi recitira. Predprodaja vstopnic v operi. Cene našadne opere.

—c Gledališka uprava vljudno opozarja, da sprejema le še danes prijave za letošnji sezonski abonma. Na razpolago je še v vseh razpisanih abonmajah A, B, C, D in E več parternih sedežev ter tudi lož I. in II. reda. Uprava vabi interesente na podpis gledališkega abonmaja, ki je plačljiv v osmih zaporednih mesečnih obrokih. Priglasi se sprejemajo danes od 9 do 12. in od 15. do 17. v večjih državah.

—l Parna kopel in kopel v vročem zraku v palaci Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 20, se otvorita v torki, 21. t. m. v letu 1926. v četrtek ob 15.00. Uprava vabi interesente na podpis gledališkega abonmaja, ki je plačljiv v osmih zaporednih mesečnih obrokih. Priglasi se sprejemajo danes od 9 do 12. in od 15. do 17. v večjih državah.

—l Paročna konferenca v Brezalkoholnem gospodarstvu priredi dr. Brezalkoholnu produkcijo v nedeljo 26. t. m. v Celju v prostorih g. Martina Perca na posestvu »Občinski dvorec« pri Skalni kleti, če se prijava 25. udeležencev. — Prijave sprejema Brezalkoholna produkcija v Ljubljani, Poljanski nasip 10.

—c Enodnev

Moda

Trojica elegantnih in diskretnih jesenskih modelov.

Že sedaj se kaže, da bosta enostavost in priprostost dajali svoje obležje tudi jesenski in zimski modi, vsaj uličnim oblekam. Veliko vlogo bodo pri tem igrali obrobi najrazličnejših vrst in iz najrazličnejšega blaga, pred vsem seveda iz svile. Naš levi model

V moderni razkošni obednici

Sredi sobe stoji z belim prtom pregrnjena, solidno izdelana okrogla miza. Pri okrogli mizi se sedi udobneje nego pri štiroglati zlasti tedaj, ko so zastopani gostje v lihem številu, torej ne na pare. Štiroglati mizo, kjer je pripravljeno jedilno orodje n. pr. za pet oseb, moti tudi nesimetrija. V modernih obednicah so le okrogle ali ovalne mize, kojih ploše se dajo isto tako raztegniti kot pri štiroglatih mizah.

Pač imajo na Angleškem tudi kvadratne mize, ki pa jih postavijo v kotu sobe. K takšni mizi spada v kot ob zidu udobna klop. Miza v kotu ima svoje prednosti. Udobno se sedi pri njej in prav domače se pomenkuje. Tudi v restavraciji nas prav iz istega vzroka privlačuje miza v kotu. Vendar našim razmeram ni baš prikladna miza v kotu, ker se navadno jedila servirajo od osebe do osebe, ne pa kot na Angleškem, kjer napolni vse krožnike hišna gospodinja sama.

Slike na stenah so v jedilnici nepotrebne. Edina njena dekoracija je lesena stena, ki sezva vsaj 2 m visoko ob zidu, sicer ne učinkuje prijetno. Najvažnejše pohištvo v jedilnici so stoli. Stol mora biti pred vsem takšen, da se na njem dobro sedi. Ne sme biti previšok in stabilno mora stati. Drugače ga je kaj lahko zamenjan z galanico ali lestvico, na koje kline preide udejo noge. Na udobnem angleškem stolu je težje grešiti proti paragrafu pravilnega sedenja v obednici.

S stoli vred tudi kredence radi izbirajo v gotskem, romanskem ali drugem slogu. Vendar visoke, olтарjem podobne oprave z dekorativnimi vratci, ljubkimi vdolbinami, izrezljanimi okraski, iz kajih se je mogel izpihati prah edinole s pomočjo zračne sesalke, takšne oprave so izginile iz modernih obednic. Silno so nepraktične. Pri-

J. Suchy:

Male slike

Tobogan.

Na letosnji razstavi «Ljubljana v jeseni» se je mlado in staro delno nekemu tavbišču, ki je nosilo eksotično ime «Shimmy-Tobbogan». O njem pričujemmo nastope vrstice.

Kakor so vsi moderni plesi, ki so v zvezi s shimmy, večmanj bi rekli perverzne narave, tako je tudi Tobbogan najnovejša, pregledana, pomnožena in skombinirana perverznost nekdanjega prvotnega trottoir-roulanta. Pa učinkujčča!

Na eni strani se premikata dve vrste stopnic, ena vrsta gregori, druga pa dolci. Ce stopci z levo nogo na levo vrsto stopnic, se premika noge v vis, dočim te desna vrsta stopnic ponižuje, namreč noge. Sedaj se pa postavi na stališče svojih nog, ki so v trenotku izgubile vso orientacijo! Kaj ni to perverznost?

Prizori, ki sem jih gledal na tej strani tobogana, so bili z eno besedo divni! Hasha Haroldov smeh ni nič proti salvam smeha, da se poslužim kinžlčarom, ki so bruhalo iz občinstva, če je ta ali oni, odnosno ona v potu svojega obraza z nogami teptala oni dve vrsti stopnic, kakor to delo vrše kvečjemu še stope.

Pa šment to tudi ni bilo meni nič tebi nič. Mislite si kratka krilca, ki že

Na levi strani tobogana je vodil v vis premikajoč se hodnik, na katerega si moral samo pravilno stopiti, tako da te je stoječega povedel v višavo, amjak najčešči si sel po vseh štirih navzgor, ali pa tudi navzdol.

Na vrhu sta se združili obe vrsti tekmovalcev, ona s stopnišča in ona s premikajočega se hodnika.

Toda sedaj še le se je začel pravi križev pot. Z vrha do tal je vodila venga strmina ali po domače drča, skriviljena, deloma izbočena, skratak past za nerodežne, kakor sem recimo jaz. Prvikrat sem si rani levo roko, drugikrat sem izgubil ščipalnik in tretkrat bi skoraj bil ob desno roko. In povrhu vsega so me še gledalci tam spodaj zasmehovali. Pravijo, da je sedaj v Ljubljani polno obvezanih rok, tisti dekliskih.

Sicer pa kar povem, da se tisti gledalci t. m. spodaj niso toliko zanimali za moški, nego za nežni spol, ki je bil v pretežni večini. Zgodilo se je skoraj pri vsaki drug živahni osebici, da je lež prileta na navzdol v naročje tegi ali onega radovedneža, rdeča kot kuhan rak in popravljajoča si krilo, ki je med padcem prišlo — recimo iz ravnotežja. Videti je bilo precej za zadovoljnijih obrazov na strani gledalcev namreč.

Na eni strani se premikata dve vrste stopnic, ena vrsta gregori, druga pa dolci. Ce stopci z levo nogo na levo vrsto stopnic, se premika noge v vis, dočim te desna vrsta stopnic ponižuje, namreč noge. Sedaj se pa postavi na stališče svojih nog, ki so v trenotku izgubile vso orientacijo! Kaj ni to perverznost?

Prizori, ki sem jih gledal na tej strani tobogana, so bili z eno besedo divni! Hasha Haroldov smeh ni nič proti salvam smeha, da se poslužim kinžlčarom, ki so bruhalo iz občinstva, če je ta ali oni, odnosno ona v potu svojega obraza z nogami teptala oni dve vrsti stopnic, kakor to delo vrše kvečjemu še stope.

Pa šment to tudi ni bilo meni nič tebi nič. Mislite si kratka krilca, ki že

Na levi strani tobogana je vodil v vis premikajoč se hodnik, na katerega si moral samo pravilno stopiti, tako da te je stoječega povedel v višavo, amjak najčešči si sel po vseh štirih navzgor, ali pa tudi navzdol.

Na vrhu sta se združili obe vrsti tekmovalcev, ona s stopnišča in ona s premikajočega se hodnika.

Toda sedaj še le se je začel pravi križev pot. Z vrha do tal je vodila venga strmina ali po domače drča, skriviljena, deloma izbočena, skratak past za nerodežne, kakor sem recimo jaz. Prvikrat sem si rani levo roko, drugikrat sem izgubil ščipalnik in tretkrat bi skoraj bil ob desno roko. In povrhu vsega so me še gledalci tam spodaj zasmehovali. Pravijo, da je sedaj v Ljubljani polno obvezanih rok, tisti dekliskih.

Sicer pa kar povem, da se tisti gledalci t. m. spodaj niso toliko zanimali za moški, nego za nežni spol, ki je bil v pretežni večini. Zgodilo se je skoraj pri vsaki drug živahni osebici, da je lež prileta na navzdol v naročje tegi ali onega radovedneža, rdeča kot kuhan rak in popravljajoča si krilo, ki je med padcem prišlo — recimo iz ravnotežja. Videti je bilo precej za zadovoljnijih obrazov na strani gledalcev namreč.

Na eni strani se premikata dve vrste stopnic, ena vrsta gregori, druga pa dolci. Ce stopci z levo nogo na levo vrsto stopnic, se premika noge v vis, dočim te desna vrsta stopnic ponižuje, namreč noge. Sedaj se pa postavi na stališče svojih nog, ki so v trenotku izgubile vso orientacijo! Kaj ni to perverznost?

Prizori, ki sem jih gledal na tej strani tobogana, so bili z eno besedo divni! Hasha Haroldov smeh ni nič proti salvam smeha, da se poslužim kinžlčarom, ki so bruhalo iz občinstva, če je ta ali oni, odnosno ona v potu svojega obraza z nogami teptala oni dve vrsti stopnic, kakor to delo vrše kvečjemu še stope.

Pa šment to tudi ni bilo meni nič tebi nič. Mislite si kratka krilca, ki že

Na levi strani tobogana je vodil v vis premikajoč se hodnik, na katerega si moral samo pravilno stopiti, tako da te je stoječega povedel v višavo, amjak najčešči si sel po vseh štirih navzgor, ali pa tudi navzdol.

Na vrhu sta se združili obe vrsti tekmovalcev, ona s stopnišča in ona s premikajočega se hodnika.

Toda sedaj še le se je začel pravi križev pot. Z vrha do tal je vodila venga strmina ali po domače drča, skriviljena, deloma izbočena, skratak past za nerodežne, kakor sem recimo jaz. Prvikrat sem si rani levo roko, drugikrat sem izgubil ščipalnik in tretkrat bi skoraj bil ob desno roko. In povrhu vsega so me še gledalci tam spodaj zasmehovali. Pravijo, da je sedaj v Ljubljani polno obvezanih rok, tisti dekliskih.

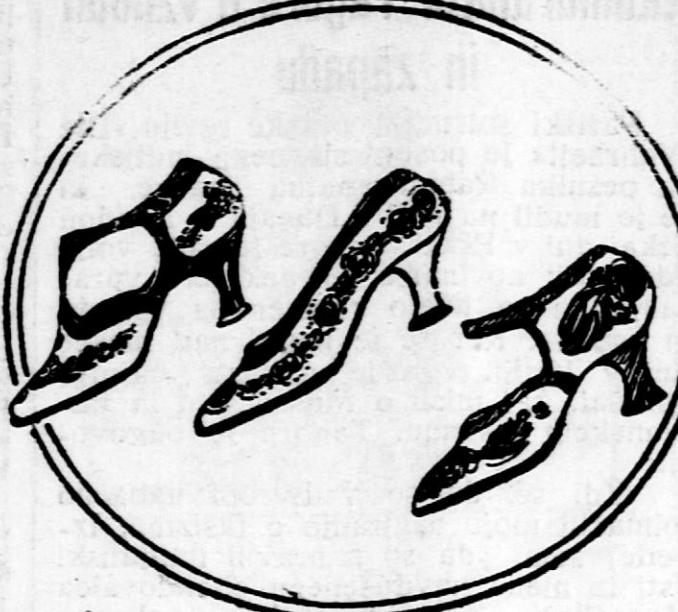
Sicer pa kar povem, da se tisti gledalci t. m. spodaj niso toliko zanimali za moški, nego za nežni spol, ki je bil v pretežni večini. Zgodilo se je skoraj pri vsaki drug živahni osebici, da je lež prileta na navzdol v naročje tegi ali onega radovedneža, rdeča kot kuhan rak in popravljajoča si krilo, ki je med padcem prišlo — recimo iz ravnotežja. Videti je bilo precej za zadovoljnijih obrazov na strani gledalcev namreč.

Na eni strani se premikata dve vrste stopnic, ena vrsta gregori, druga pa dolci. Ce stopci z levo nogo na levo vrsto stopnic, se premika noge v vis, dočim te desna vrsta stopnic ponižuje, namreč noge. Sedaj se pa postavi na stališče svojih nog, ki so v trenotku izgubile vso orientacijo! Kaj ni to perverznost?

Prizori, ki sem jih gledal na tej strani tobogana, so bili z eno besedo divni! Hasha Haroldov smeh ni nič proti salvam smeha, da se poslužim kinžlčarom, ki so bruhalo iz občinstva, če je ta ali oni, odnosno ona v potu svojega obraza z nogami teptala oni dve vrsti stopnic, kakor to delo vrše kvečjemu še stope.

Pa šment to tudi ni bilo meni nič tebi nič. Mislite si kratka krilca, ki že

Vezeni plesni čevlji.

Na mesto špicastega je stopil zosnet topi, zaokroženi čevlječek. Zadnja novost na njem so vezenine iz kovinaste tkanine, ki mora v barvi seveda harmonirati s čevljem samim.

Poslikani šali.

Skupno z oblekami, slikanimi na roko, so se pojavili tudi na enak način izdelani šali, ki so cenejši od vezenih modelov in učinkuje zelo efektno, zlasti ako so garnirani z resami. Moderna umetna obrt pri tem dela z barvami, ki vzdružje mokroto in se dado celo prati.

Ta nesrečni bubi!

Pred tedni smo poročali o aferah nadobudne ženske mladiine v Budimpešti, ki je s svojo razbrzdano dvignila toliko krika in vika po vsej Evropi. Šolski uspehi so bili strahotno slabli, zaporedoma so se vrstite tragedije in komedije, ki so kompromitirale najuglednejše budimpeštske rodbine. Solniki so iskali po vzkrokih in so ugotovili prav čudne stvari: Delektajo se po redko prihajali v šolo same ali v družbi tovariši. Bilo je normalno, da je vsako spremil kavalir, če le mogče v avtomobilu. Mnoge pa so tudi po cele dnevi kar špicale in se pustile poučevati privatno, seveda brez vednosti staršev in ne v šolskih predmetih. Dajkajne višjih razredov so bile virtuozinje v vseh zadevah, tičiči se flirta, toalete in lepotičenja. Marsikaka filmska igralka bi se lahko šla k njim učiti.

Ta odkritija so rodila enoglašen krik po odpomoči. In budimpeštske šolske oblasti so študirale cele počitnice o leku, ki naj bi poboljšal degenerirano in razbrzdano žensko mladiino. Te dni je izsel ferman, ki je produkt dvomesečnih študij in ki naj v bodoče prepreči ponavljajanje lanskih razmer. Značilno pa je, da se šolske oblasti niso mogle poglobiti v bistvo zadeve, ampak se love kakor naš minister Krajač le za zunanjosti. Prepovali so dijakinjam, da prihajajo v šolo v luksusnih oblekah s kratkimi krilki in velikimi izrezki. Prepovali so jim pudranje in šminkanje ter barvanje ustnic. Prepovali so jim nasledili tudi bubifrizure. Toplo jih pravili, naj se povrnejo k modri starosti dobrih časov z dolgimi kitami ali pa vsaj nosijo srednjedolge lase. V šolo ne smejte več hodiši v spremstvu.

pri vzvratnanem telesu učinkujejo pozarjujoče na živce, no potem pa one izpod krilca se prikazujoče reformne hlačice živih ali mrtvih boj, in pa tiste kombinaze, da — pa sa ni presa za popis teh sladkob, hm.

Še sedaj zrem pred seboj tistega starega gospoda, ki je skoraj eno uro vztrajal tik pred »padcem« deklet ter je njegov obraz preplival nebroj barv, dočim pa se mu oči iskrile, da je izgledal, kakor bi prišel direktno od dr. Voronova, ali kakor se že piše tisti pomlajvalec cloveštva.

Če povem, da sem ta opazovanja vršil razstol ob sosednji pivnici, storim to zgolj radi tega, da se mi ne poreče, da sem vendar sam tudi ziral celo uro. Sploh pa smo vse vsi grešniki...

Hipodrom.

Tudi nekaj novega za Ljubljano: živi konji, manča, klovna, cirkuska muzika in srednji areni gospod direktor z bicem v roki. Ti pa brezskrbni plačnik dveh dinarjev in štirih povrh si privošči lahk živega konja na sedlu, odnosno sedlo na živem konju!

Omenim takoj, da je tudi tod prevladoval ženski spol s kratkimi krilci, z bubifrizurami in sploh in to pretežno na dekleta, ki so unele kaj »za pokazato«. Da je vodstvo hipodroma s tem že naprej računalo, je razvidno iz okoliščine, da je izumilo posebne

Kopališče Lipik

Jesenska sezona otvorjena. — Nadoknjljivi uspehi lečenja. — Moderna uredba svetovnega kopališča. — Posebno nizke cene. — Popolni penzion vključuje dobro oskrbo à la carte, uporabo kamenih kopeli, stanovanje v Kurhotelu, postrežbo, razsvetljavo in plačilo zdravilišnih taksi stane 65—75 dinarjev za osebo na dan. Vse točnejše informacije daje najpripravnejše

Uprava kopališča Lipik.

kavalirjev, ne smejo obiskovati javnih lokalov in ne plesov, tem celo v spremstvu staršev ne.

Ali bo vse to kaj zaledlo, je seveda drugo vprašanje.

Humoristični kotiček

Nevarno čitvo.

V kavarni pričoveduje gospod K.: »Ko je bila moja žena v blagoslovljennem stanju, je čitala Dumas-ov roman »Trije mušketirji« in pomislite včeraj je dobita trojčka.«

Niegov prijatelj Pavle, ki ga je verno poslušal, nenadoma plane kvišku in kričke: »Za božjo voljo, moram takoj domov! Moja žena čita »Alibabo in šrideset hajdukov«.

Pred sodnijo.

Sodnik: »Koliko zaužnic ste pravzaprav dali tožitelju?«

Oboženec:

»Eno.«

Sodnik: »Oti pa trdi, da ste mu jih prideljali pet.«

Oboženec: »Ne, gospod sodnik, samo ena je bila. Ker pa je tako slaboten, se mi je smilil in sem mu jo dal v petih obrokih.«

Osrečevalce.

Odvetnik svojemu prijatelju: »Danes sem osrečil pet ljudi.«

Res?

»

To in ono

Ceški Robinzon v polarnih krajih

Jan Welzl nadaljuje svoje pripovedovanje. — Krasote polarnih krajov. — Težko življenje Eskimov. — Tragična usoda ruskega raziskovalca.

Clovek, ki potuje po dalnjem severu, naenkrat opazi, da se bliža koncu sveta. Tam gori je vse tako čudovito, da vzbuja strast in versko grozo. Včasih se zdi neboskon takoz nizko, da človek nehoti misli, da bi lahko vrgel kamen do neba. Ako se vzpone na ledeno goro in pogleda z daljnogledom okrog sebe, se mu zdi, da stoji sredi neskončne zibelke. Zrak je čist in prozoren tako, da se vidijo daleč naokrog vse snežne gore in s snegom pokrite skale. Zemeljska obla se mi je zdele na severu kakor neznanec rogliček in šele tam sem spoznal, zakaj sonce na severu tako hitro zahaja ali pa ostane tako dolgo nad obzorem. Nikjer ni sledil življenju, v neskončni višini se še leskeče ali pa počiva v neproderni temi. Najkrasnejša je polarna svetloba, kadar solnce zahaja. Komaj izgine solnce za obzorem, nastane takšna tema, da človek niti korak pred seboj nitičesar ne razloči. Potem se začne krvava zarja na enkrat vzpenjati nad obzorem in sever se zdi, kakor bi ga objemali ogromni plameni. V takih trenutkih človek misli, da se je ves sest ohranil. Sever se vidi na jugu, jug na severu, led na morju, morje pa nad glavo. Človeku omami ta optična prevara tako, da se mu zdi, da se dotika z glavo led, z nogami pa oblakov. Polarniki nazivajo ta divni naravni pojav »miraz«.

Ob tem času se vidi daleč za severnima tečajem gosta tema in človeku se zdi, da se vzpenjajo v neskončne višave ogromne črte stopnice. Težko je razločiti, je li še stoji na nemili ali pa je že obvisel v zraku. Ta naravni fenomen pa ne traja tako dolgo, da bi bilo mogoče z daljnogledom opazovati vse podrobnosti. Kmalu se pojavi stranoviti snežni metež, in človek se mora hitro skriniti v kako skalnato vltino, sicer ga sneg zamete. Sneg je lahak kakor puh, in čim solnce zopet vzide, se snežni zameti hitro stepe. Poleti solnce sploh ne zade, marveč sijo ponopi v podnevi. Ako se ozira človek proti severu, vidi med solnčnimi žarki najrazličnejše barve, ki odsevajo po ledenih gorah. Nekateri ledene gore so sivkasto zelene, druge modre, temne ali črne. Večerna poljane pa popolnoma bele. Tako po polnoči solnce zopet vzide in na severu nastane nepopisna naravna krasota. 70 dni v letu ne pada niti kapljice dežja, ker je nebo ves čas popolnoma jasno. Luna in zvezde se vidijo tačas samo par minut, ko je solnce pod obzorem. Od maja do avgusta pihajo običajni lahni zapadni ali vzhodni vetriči. Tudi sever je poleti zelo slab. Visoko na severu naleti človek tupači tudi na otroke, ki pa leže običajno v skupinah.

Zemljepisno ta pokrajina doslej sploh še ni bila dobro proučena in preiskana. Prebivalcev ju tam zelo malo, pač pa je mnogo divjadič. Največ je različnih manjših živali z dragoceno kožuhovino. Samo severni medved je zastopan v večjem številu. Nekateri severni medvedi so veliki, kakor manjši konj in tehtajo več sto kilogramov. Ako zavaha tak medved človeka, ga takoj napade. Toda polarniki so spretni lovci in zato jim medvedi ne morejo do živega. Običajno podležejo v boju s človekom medved. Meso severnega medveda je polarnikom dobrodošla delikatesa, kožuh pa najboljša odeja za zimo.

Zanimivo je, da prepeljejo lovci na daljni sever čolne iz mroževe kože. Ti čolni so zelo lahi, in Eskimi trdijo, da se jih led ne prime, ker je koža prepojena na ribe.

Križem Južne Amerike

Pet let je blodila Amundsenova ladja Maud ob sibirski obali proti Ledenei morji, lani koncem poletja se je pa vrnila v ameriško pristanišče Seattle. Njena posadka se je odpeljala takoj domov, ladjo so pa prodali. Med mornarji je bil samo eden, ki ga ni vleklo v domovino. To je bil Odd Dahel, ki mu pustolovščine na dalnjem severu niso šle iz glave. Vleklo ga je nazaj v neznane kraje in ko se je slučajno sestal s svojim rojakom Johanom Rambergom, sta se takoj domenila, da si ogledata neznane pokrajine Južne Amerike. V Los Angelesu sta se začela pripravljati za naporno pot križem Južne Amerike. V republiki Peru sta naleteli na Ramborgovega sorodnika, ki jima je rade volje prisločil na pomoč, da bi se drzni načrt obej Norvežanom ne izjavil.

Letos v februarju sta se vkrcaala Norvežana na neko norveško ladjo v Portlandu ter se pridružila znanstveni ekspediciji Carnegievega meteorološkega zavoda. Brez posebnih nezgod sta dospela do glavnega mesta republike Lima, ob koder sta se napotila preko gorskih grebenov And. Takoj prve dni ju je založila strahovita toča in kmalu sta moralna pustiti v gorovju več mul. Ker sta obvladala obo španščino in imela priporočilna pisma za duhovnike v raznih misijah, sta kljub prvim nezgodam hitro nadaljevala pot. Katoliški duhovniki v republiki Peru so spretni in podjetni trgovci. Neki franciškan je prosil Norvežana, naj spomona ugotovita, dali bi se dal organizirati preko And zračni promet. Peru je bogata in rodovitna dežela, po podnebju podobna Norvežki. Pot na Ande ni bila posebno naporna in ekspedicija je polegoma dosegla višino 5.500 m. Vse vrhove And pokriva več sneg in led. Odd Dahel je posnel na potovanju več filmov, ki so

jim oljem. Na potovanje po nadalnjem severu sme samo človek, ki se smrti ne boji in ki mu tudi do krvi ozeblj udje ne dela prevelikih preglavic. Kjer je življenja sit in se mrza ne boji, najde na severu toliko naravnih krasot, da se najraje v civilizaciji svet sploh več ne povrne. Vendar pa človek na severu ne sme imeti prevočne glave. Vsak korak mora dobro premisliti, zakaj najmanjša neprevidnost ga lahko stanje življenje. Kar strah me je, ako pomislim, kolikokrat sem gledal smrti v oči. Včasih ubije kit z enim udarcem svojega ogromnega repa spretnega in drznega lovca in tovarisi morajo mirno gledati, kako izgine žrtev morskega orjaka v valovih. Opetovano sem bil priča krvavih prizorov na lovu. Nekoč sem iz daljave opazoval skupino lovec, ki je preganjala volkove. Gladne zveri so že bežale, ko se je na enkrat ranjeni volk obrnil in planil na mlačega Eksima. V hipu mu je pregrizel vrat in nesrečne se je zgrudil mrtev.

V civiliziranem svetu nihče ne ve, kako težko in nevarno je življenje ubogih Eskimov. Blizu kraja, kjer sem se prvotno naselil, je takozvan Wranglov otok. Po povratku v Evropo sem često čital o tem otoku. Po evropskih novinah so krožile vesti, da je sovjetska vlada protestirala pri vseh državah proti vmešavanju v njene pravice na otokih Ledenega morja. Ta vest je bila v zvezi s spopadom, ki se je razvila na Wranglovsu otoku med ameriškimi lovci in ruskimi mornarji. Mnogi ameriški lovci poznam osebno. To so organizatorji in udeleženci neštetih ekspedicij, ki se napotijo na daljni sever, da bi tam ropali, kradli in napajali uboge Eskime z žagnjem. Prebivalci daljnega severa sovražijo te žolčinske tuje in često se pripeti, da tege ali onega ubijejo. Tak je pač nepisani zakon preprostega človeka, ki ne zna pisati čitali, pač pa zelo dobro ve, kaj je dobro in kaj zlo. Mene so Eskimi izvolili celo za poglavarja in tako sem moral nočes nočes često prisostovati ubijanju ameriških lovcev.

O ruskem polarnem raziskovalcu Tolliju, ki se je mudil pred 20 leti na novosibirskeh otokih, nisem mogel izvedeti nobenih podrobnosti. Bil sem v Ameriki, ko je Tollia zbiral živila za Nansenovou ekspedicijo. Nekaj se je napotil z manjšim spremstvom na Bennetov otok, da bi dovršil svojo raziskovanje. Vrnil se ni več. Z njegove ladje Zarja so poslali sicer rešilno ekspedicijo pod vodstvom poročnika Kolčaka, ki pa Tolla ni našla. Naučil je poginil na severnem Bennetovega otoka. Baje so ga Eskimi skrivaj zasledovali. Čim so izvedeli, da so njegovi spremjevalci prodali nekemu večjo količino žganja, so ga napadli v trenutku, ko se je od svojih tovarišev oddalil. Sledili so ga do nagega ter polili njega in obliko v vrelim oljem. Nato so nesrečna začigala in drzni raziskovalce je zgorel sredи večnega ledu kakor bakija.

Z nočno temo se pričenja na severu neznenem mrz. V septembetu mraz še ni posebno hud, toda v oktobru in v novembetu pritiska tako zima, da se spremeni voda čez noč v led. V novembetu svetloba popolnoma izgine. Nato se pojavlja polagoma polnočna zarja. Njeni žarki se razlivajo po vsem severu in ostanejo na nebu običajno tri dni. S polnočno zarožnjo pritisne strašna zima. In ko začne svetloba naraščati, je zima vedno hujša. Takrat zapade prvi sneg in lovci se odpravijo na lov.

se pa na povratku večinoma pokvarili, ker niso bili dobro shranjeni.

Po večnevnem tavanju v visokem gorovju sta se začela Norvežana previdno spuščati v dolino. Ekspedicija se je pomikala ob enem številnih pritokov reke Amazonke. Pri Rio Tambo, kamor se izliva ta pritok v Amazonko, sta naletela Norvežana na osamljenega franciškanskega naselbino. Franciškanji so jima rade volje preskrbeli vodnike. Najtežja je bila pot skozi pragozd, kjer je bilo treba sekati ali izpodkopavati ogromna drevesa in preganjati divje zveri, ki so prežale na ekspedicijo od vseh strani. V dolini reke Tambo je naletela ekspedicija na divjake, ki se niso poznali strelnega orožja. Pač pa so znali izborni streliči z loki in strupenimi puščicami, ki so jih metali iz dolgih cevi. Ti divjaki so se vedno ljudozrci. Zanimivo je, da ne love pripadnikov sosednih sovražnih plemen, marveč pobijajo in jedo svoje starčke. Ponosno so kazali Norvežana, ostanke članov neke argentinske znanstvene ekspedicije, ki so jo zahrbitno napadli in pobili vse udeležence.

Končno sta dospela Norvežana do reke Amazonke, kjer sta našla k sreči čoln in se odpeljala navzdol po toku. Na nekaterih krajih je bila reka zelo plitva, povsod pa zelo široka. Na plitvih krajih je bilo vse polno krokodilov, ki pa niso kazali nikake bojevitosti. Po reki Amazonki sta prepotovala Norvežana nad 3.000 km. V spodnjem toku je bila velika nevarnost, da zgresti pot, ker je reka tako široka, da se od enega brega do drugega sploh ne vidi. Pri izlivu je Amazonka podobna morskemu zalivu. Iz mesta Manaos sta se vrnila Norvežana v Newyork, od tod pa v domovino, kjer se pripravljata na novo potovanje po Južni Ameriki.

Inserirajte v „Slov. Narodu“!

Rabindranath Tagore o vzhodu in zapadu

Pariški sotrudnik praske revije »Die Wahrheit« je posestil slavnega indijskega pesnika Rabindranatha Tagore, ki se med tistimi na poti z Dunajem v London nekaj dni v Pragi. Tagore je rade volje odgovoril novinarju na nekatera vprašanja, ki se ticejo razmer na vzhodu in zapadu. Ker se je mudil nad mesec dni v Italiji, ga je novinar najprej vprašal, kaj misli o Mussoliniju in italijanskem fašizmu. Tagore je odgovril:

»Zdi se, da so v Evropi napačno tolmačili moje naziranje o fašizmu. Izvedel sem, da so napravili italijanski listi iz mene navdušenega občudovanca Mussolinija in fašistovskega pokreta. To pa ni res. Prišel sem v Italijo brez predsedovk proti fašizmu, zakaj mi, Indijci, ne zaupamo informacijam iz angleškega vira. V Italiji sem se pa kmalu prepričal, da fašizem ni nič druga nego slopo oboževanje nasilia. Ni sem si na jasnom, je li ta režim Italiji v prid ali ne. Sicer pa tudi nisem potencialni soditi o tem. Vendar pa iz moralnega vidika ne morem odobrovati nobenega vladnega sistema, ki zatira svobodno mišljenje. Ako razbojni napade mirega človeka z namenom, da izroči ukradeni denar svoji ženi, je treba njegovo dejanje obsojati, četudi mu je žena hvalejna in jo denar osreči. Navdušenje italijanske javnosti je nedvomno. Toda zdi se mi, da je to samo odmeh nepopularnosti idealizma, ki se opaža po vojni v Evropi povsod. — Ali se vam ne zdi, da je nastala v Evropi zadnja leta reakcija proti idealizmu? — je vprašal novinar indijskega misleca.

— Da! Svetovna vojna je zapustila težke posledice. Evropski narodi so postali brezobjurni in brutalni, toda ne bo trajalo dolgo. Evropa ima izredno razvit moralni zmisel, ki se sploh podlaga napredka zapadne kulture. Evropi se počna kolektivni duh v umetnosti, literaturi, glasbi, znanosti in vseh socijalnih idejah. S političnega stališča so se evropski narodi vedno borili med seboji, dočim so tvorili v kulturnem pogledu vedno homogeno celoto. Napredek civilizacije postane skupna last vseh evropskih narodov. Evropo drži pokonci duševna aktivnost. Lahko se zgodi, da del Evrope začasno omaga ali zaide na kriva pot, toda to ne more dolgo trajati. Moralno propadanje enega evropskega naroda še ne pomeni, da preti Evropi nevarnost. V tem je bistvena razlika med Evropo in Indijo. V Indiji zdaj nimamo intelektualnega niti moralnega kolektivnega duha. Ta duh je živel v Indiji v pradavnih časih. Zdaj se indijski narodi razvijajo brez vidne zveze s svojimi intelektualnimi silami.

— Torej mislite, da se Indija ne bliža zaosvojenju in ujedinjenju?

— Seveda ne. Enotni duh in naziranje je treba v Indiji še obnoviti. Temu cilju je posvečeno delo, za katere sem se zavzel z ustavnovitvijo univerze Samti-Niketan. Namen te univerze je razmatati enotne Indije, indijskega duha. Saj imamo svoje klasične tradicije, v starodavnih verskih pokretnih pa skupno duhovno dedičino, ki nas druži bolj kakor grško romanska dedičina Evrope. Zato moramo utrditi staro tradicijo v svojem novem narodnem življenju. Toda še ni vse. Želim namreč, da pride do sinteze indijskega življenskega zmisla z evropskimi tendencami. To je ideal Samti-Niketana! Sicer pa nova univerza ni narodna, marveč mednarodna. Temelj mojega vzgojnega sistema je v realizaciji pravega napredka in humanizma, mednarodne solidarnosti in človekoljubja. Mesto do gojimo nacionalne predstode, hočemo uglediti pot duhu solidarnosti in medsebojne ljubezni. V tem zmislu deluje moja univerza. Naše delo ni namenjeno Indiji, marveč vsemu svetu.

Kalifornija, dežela gozdja in avtomobilov

V času, ko je divjal v Evropi revolucionarni metež (l. 1848), se je po lastila zapadna obale gonja za zlatom, ki so ga našli v zapadni Ameriki. Dne 19. januarja l. 1848 je našel James Marshall v New Jersey pri gradbi parne žage za švicarskega pionirja Jana Sutterja več zlatih ploščic. Svojo najdbo je skušal sicer utajiti in skriti, toda veste o neizmernem bogastvu se je bliskoma razširila po vsem svetu. Od vseh strani so navalili ljudje na Kalifornijo, ki je zaslovela kot zlata dežela. Od tistih časov se je marsikaj spreminilo. Pridobivanje zlata v Kaliforniji je zdaj zelo draga in zato je tudi načrta na divjake.

Klub temu je Kalifornija še vedno dežela, kamor všeč mnoge izseljence. Toda izseljenci, ki prihajajo v Kalifornijo zdaj, niso več pustolovci, kar so bili njihovi predniki pred 40 leti. Zdaj prihajajo v Kalifornijo večinoma ljudje, ki se nameravajo posvetiti poljedelstvu. Podnebje je v Kaliforniji divno. To je dežela večne pomlad, ki pozna samo dva letna časa. Zime v Kaliforniji sploh ni. Koncem aprila nastopi deževno vreme, ki traja 15 do 25 dni. Od začetka maja do septembra je pa dež sploh redke pojavi.

Kalifornija je za Tekساسom največja država Severne Amerike. Njena površina meri 158.297 kvadratnih kilometrov. V Sierra Nevadi je najvišja gora Amerike Mount Whitney, ki meri 14.501 čevljev. Stevilo prebivalcev Ka-

lifornije znaša po zadnjem štetju 3 milijone 426.861, od katerih živi nad dve tretjini v mestih. Največje mesto je Los Angeles (576.573), sedež filmske industrije. Drugo največje mesto je San Francisco (506.676), trgovsko središče z najlepšim pristaniščem na svetu. Tretje mesto je Oakland (216.261), oddaljeno od San Francisca samo 7 milijonov. Glavno mesto Kalifornije je Sacramento, ki šteje 65.908 prebivalcev. Skoraj polovico prebivalcev (1.586.756) tvorijo evropski izseljeni, Italijani, Nemci, Švedi, Rusi, Norvežani, Jugosloveni, Poljaki, Madžari itd. Poleg teh živi v Kaliforniji 50.000 Japoncev in 20.000 Kitajcev.

Kalifornija je znana po zadnjem štetju 3 milijone 426.861, od katerih živi nad dve tretjini v mestih. Največje mesto je Los Angeles (576.573), sedež filmske industrije. Drugo največje mesto je San Francisco (506.676), trgovsko središče z najlepšim pristaniščem na svetu. Tretje mesto je Oakland (216.261), oddaljeno od San Francisca samo 7 milijonov. Glavno mesto Kalifornije je Sacramento, ki šteje 65.908 prebivalcev. Skoraj polovico prebivalcev (1.586.756) tvorijo evropski izseljeni, Italijani, Nemci, Švedi, Rusi, Norvežani, Jugosloveni, Poljaki, Madžari itd. Poleg teh živi v Kaliforniji 50.000 Japoncev in 20.000 Kitajcev.

hipu odločilo za velikopotezno reklamo, bi bilo doživelno popolno polom.

Sir Higham pravi, da tudi najsolidnejše blago ne gre v promet, ako odjemalci zanj ne vedo. Namen reklame je torej opozoriti najširše sloje na izdelke, ki jih hčete tovarnati ali trgovce razpečati. Napačno je pa stališča onih, ki ponujajo s pompozno reklamo slabu blago. Taka trgovina nikoli ne uspeva.

Izveden pred justifikacijo

Stoječ pod vešali v Johanesburgu je izveden med vožnjo po železnicu. Morilčeva žrtev je bila sopoga železniškega inšpektorja Cornelija Beerja. Njen inožen je bil žaljibil v mlado služkinjo in ker mu je bila žena na poti, jo je dal umoriti. Najel je morilca, ki je nesrečno ženo v vlaku zastrupil. Oblasti so takoj domnevale, da sta pri umoru sodeležena tudi inšpektor Beer in njegova služkinja Heathova. Zato so oba arretirali. Pred preispolovalnim sodnikom

Gospodarstvo

Stanje posevkov

Pojedelski ministrstvo objavlja poročilo o stanju posevkov v drugi polovici avgusta. Zelo dobro kažejo posevki v podunavski, valjevski, moravski, niški, vranjski, skopljanski, užiški, kruševaški, dubrovniški in sarajevski oblasti. Med zelo dobrimi in dobrimi v ljubljanski, sremski, baški, beogradski, podrinjski, požarevaški, kosovski, bregalniški, tuzlanski, travniški in vrbski oblasti Dobro v mariborski, primorsko-krajiški, zagrebški, osječki šumadijski, timoški, bitoljski, raški, splitski, mostarski in bihački oblasti.

Atmosferne razmere so bile večinoma povoljne. Elementarne nesreče so povzročile neznatno škodo samo v mariborski, pri-morsko-krajiški, raški in splitski oblasti. Ozimina in jaro žito je večinoma požeto, samo oves so v nekaterih krajinah še želi. Letina je zelo dobra. Po koliziji in kakovosti prav nič ne zaostaja za lanskem, ponekod je pa še boljša. Tudi koruza kaže zelo dobro.

Vinogradni so v dobrem stanju. Razvoj ravnih trnih bolezni, ki so se bile začele radi dejavnega vremena močno širiti, je zdaj lokaliziran. Tudi sadno dreve je dobro obrodilo. Stanje živine je povoljno. — Naležljive bolezni se v večji meri nikjer niso pojavile.

— g Program kongresa trgovskih korporacij, 26. in 27. t. m. se bo vršil v Osijeku in našem države. Program kongresa je sleden: 1. ustavotvitev centralne in sprejem predstavnikov (referat Saveza trgovcev v Hrvatske in Slavonije); 2. zakonski načrt o neposrednih davkih, zakonski načrt o nedostojni konkuren-

renci in izdajanje koncesij nekvalificiranim osebam (referat Udrženja trgovcev v Osijeku); 3. zakonski predlog o gospodarskem svetu in krošnjarenje (referat Zvezne trgovskih gremijev v Ljubljani); 4. reforma konkurnega postopanja in izenačenje kolektorjev (referat Udrženja trgovcev v Novem Sadu); 5. O zakonu za zaščito avtorskih pravic ter o državnih in privatnih zadrgah (referat Saveza trgovcev v Hrvatske in Slavonije); 6. davek na vojni dobitek. Carinski posredniki. O dvojnih taksa pri izdajanjih izpričeval (referat Udrženja trgovcev v Vinkovcih). Za kongres se je prijavilo že deset leto število delavcev.

— g Elaborat trgovinskega ministra o naši izvozni trgovini. Trgovinski minister dr. Krajc je sestavil odkriten elaborat o naši izvozni trgovini. Elaborat, v katerem so navedeni ukrepi za zboljšanje našega izvoza in organizacije izvozne trgovine, bo v kratek čas objavljen.

— g Zakaj v inozemstvu nimamo kreditna. Naša država v inozemstvu še vedno ne uživa potreben kredit in zato tudi poslofi ne more dobiti. Vzrok tisti v prvi vrsti v slabih administrativnih in pravni nesigurnosti. Inozemstvo zahteva za posojila posebna jamstva. Tako jamstvo bi bil zakon o industrijskih obveznicah, ki je bil že pred enim letom poverjen posebnemu odboru, da se sestavi zadenevni pravilnik. Ta pravilnik pa je danes že v trgovinskem ministru. Poleg industrijskih obveznic bi bilo treba urediti vprašanja vojnih dolgov, osobito Angliji, zakaj Anglia brez tega noče dati naši državi nečesar posoja.

— g Poliedelski krediti. Na intervencijo bosanskih poslanec je poliedelski minister končno sklenil, da prične izdajati poliedelske kredite na mihi rečem je deponiranih pri Hipotekarni banki 100 milijonov.

— g Nemška družba za eksplatacijo vodnih sil v rudnikov v Hercegovini. Po poročilih iz Mostarja so voda nemška delni-

ška družba interesira za izkoriscenje vodnih sil in rudnikov v Hercegovini. Pogajanja doslej še niso imela uspeha, ker zahtevajo Nemci 51 odstotkov delnic zase

v Subotici glede dobave 30.000 kg raznega papirja. Dne 6. oktobra pri direkciji državnih železnic v Ljubljani glede dobave 5075 kg železne in jeklene žice; dne 16. oktobra je glede dobave 50.000 zvitkov brzjavnih trakov. — Predmetni oglasi z načrtnejšimi podatki so v pisarni zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

Še o tržaškem incidentu

Iz Trsta nam poročajo:

Po naslini zasedbi prostor Filharmonije v Trstu, ki je bila napadajoče fašista dve žrtvi, je bilo razburjenje fašistovskih duhov precej veliko. Duška ali bolje ognja je dala tej razburjenosti pred vsem izdaja fašistovske glasila »Popolo di Trieste«, ki v ostrem članku pod naslovom »S krvoj je prišel danes tržaški fašist do sedeža Tragični umor pretekle noči napada rabinerje in varnostno oblast ter imenujeno postopanje še hujše kakor avstrijsko »Popolo« je bil seveda zaplenjen, toda le potem, ko je bil že razpršen. Prefekt je izrecno da časopisom analog, da ne smejo pisati o incidentu. »Piccolo della Serac je bil radi tega tudi zaplenjen. Druga izdaja »Popola« se je moral omesti z golj na uradno razglasile, ravno tako vsi jutranji listi drugega dne.

Dne 14. t. m. dopoldne je prišlo zapet do incidenta med fašisti in karabinjerji. Fašisti so naskočili karabinjersko postajo v Via Sanita poleg Velikega trga. Pri napadu je bil zelo težko ranjen karabinjer Mario Grassi. Prepeljali so ga v vojaško bolnico, kjer so še sedaj v strahu za njegovo življenje. Baje je bilo več fašistov aretiranih. Popolno je podpredstnik Zanconato v odstojnosti.

nosti prefekta razglasil izjemno stanje. Vsako zbiranje in shajanje več nego pet oseb je bilo strogo prepovedano. Vsi javni lokalji, gostilne in kavarne, so se morale zapreti ob 20. kinematografi in gledališča niso smeli igrati. Močne patrulje, sestojče iz civilnih agentov, karabinjerjev, vojakov in finančnih straž so patruljirale po mestu.

Ponoti okoli dveh so fašisti udrli v bolničko in odnesli urliče v novi sedež fašista v Filharmonijo, kamor se je drugi dan vršil pravo romanje fašistov. Pogreb se je vršil z velikim pomponom. O ubogem karabinjerju, ki leži na smrtni postelji, pa ni slišanih glasov.

V sredo zvečer se je povrnil z dopusta prefekt Gasti, ki je takoj imel pogovor z velikim komisarjem Riccijem. Izjemno stanje je bilo nato preklanceno. Iz Rima je došel prejšnji tržaški kvestor Fillipis, da pre-

značilno za življenje v Trstu je dejstvo, da so v soboto popoldne, v nedeljo in pondeljek plapolale zastave v veselje, da se je Mussolini rešil atentata. V torek in sredo dan so visele na pol droga ali s črnim florom. Parnika pa so imeli v sredo veliko parado in zvečer so bili javni uradi razsvetljeni, ker so slavili rojstni dan prestonosladnika.

X Hrib se pogreza. V švicarskem kantonu Tessin stoji 1700 m visoki Monte Albinio, pod katerim leži Bellinzona, znana po železniških nesrečah iz prelanskega leta. S hriba se že nekaj časa trajajo plasti zemlje in kamenja in prebivalci se boje, da jim plazovje zasuje celo naselbino. Stevilni strokovnjaki proučujejo sedlo, kako bi bilo mogoče kraj rešiti pred pretečo nevarnostjo.

Kdor išče -- najde!

Mal oglasi, ki služijo v posredovanje in socijalne namene občinstva vsaka beseda 50 par.

Najmanjši znesek Din 5-

Na!i oglasi

Zenitve, dopisovanje ter oglasi strogog trgovskega značaja, usaka beseda Din 1.-

Najmanjši znesek Din 10.-

Službe

Trg. pomočnik
špecijske stroke, dobro izvežban, želi premeniti sedanje mesto. — Ponudbe pod »Signuren/2708 na upravo »Slov. Nar.»

Mesta gospodinje
pri samostojnem gospodu išče vdova. — Ponudbe pod »Dobra kuharica/2705» na upravo »Slov. Naroda».

G. Flux, Ljubljana,
Gospodska ulica 4/1. — Strokovna posredovalnica boljših služb, 35 let obstoječa, priporoča in posreduje same boljše osebje in službe vsake vrste za tu in izven; tudi pridne in poštene zadevnice. Priložite znamke za odgovor. 2699

Praktikantinja
se sprejme v drogerijo. — Ponudbe s sliko in točnimi podatki na upravo »Slov. Naroda» pod »Drogerija 5/0/2701». — Reflektira se samo na absolvantinje nižje srednje šole, ki niso prekoračile 17. leta. 2701

Išče se zastopnik
Slovenije za izseljence naroda v Ameriko. — Ponudbe poslati na: Trieste, cassetta postale Nr 504. S. G. 2702

Kdo sprejme
revnega invalida (brez sorodnikov) v službo kot slugo ali nočnega čuvaja ali kaj sličnega. — Dopisi pod »Invalid 2668» na upravo »Slov. Naroda».

Lokali

Trgovski lokal

na prometnem kraju na

deželi iščem v najem.

Ponudbe pod Lokal/2706

na upravo »Slov. Nar.».

Ivan Bricelj, Ljubljana

Najstarejša slovenska plesarska in litarska delavnica

Junajska cesta 15 in Gospodarsku

dvorisko kavarne »Evropa»

Se priporoča. — Izvršitev točna, cene zmerne. — 178

Dober trgovec proda a samo izvrsto blago.

Rusle, Ostseetheringi itd.

so najboljši pri

Gingolda, trgovina ribnega konzerva

Subotica

Zahtevajte naš najnovnejši ilustrirani cenik!

2704

Zastopniški

2604

se sprejema po vseh krajih za

prodajanje dovoljenih sreč.

Merkur, Brno, Nová, CSR.

.....

Dr. TONE JAMAR

ne ordinira

do sobote

2709

.....

SVARC i drug

CAGREB. Preradovitev ulice

— Iščemo zaupne zastopnike —

Zahtevajte takoj prospekt!

Knjigovodja-bilancist

ter kalkulant sedaj zapošlen v velikem industrijskem podjetju, zmožen samostojnega pisarniškega vodstva, želi premeniti mesto. — Cenj. ponudbe pod Cistost/2656 na upravo »Slov. Naroda».

Blagajničarka
zmožna slovenskega in nemškega jezika — išče službo v trgovini ali kasarni. — Ponudbe pod »Takoj/2667» na upravo »Slov. Naroda».

Trg. pomočnik
sprejem na hrano se sprejme sošliden gospod. Električna razsvetljiva, 20 minut oč glavne poste. — Ponudbe pod Cistost/2656 na upravo »Slov. Naroda».

Praktikantinja
se sprejme v drogerijo. — Ponudbe s sliko in točnimi podatki na upravo »Slov. Naroda» pod »Drogerija 5/0/2701». — Reflektira se samo na absolvantinje nižje srednje šole, ki niso prekoračile 17. leta. 2701

Išče se zastopnik
Slovenije za izseljence naroda v Ameriko. — Ponudbe poslati na: Trieste, cassetta postale Nr 504. S. G. 2702

Kdo sprejme
revnega invalida (brez sorodnikov) v službo kot slugo ali nočnega čuvaja ali kaj sličnega. — Dopisi pod »Invalid 2668» na upravo »Slov. Naroda».

Lokali

Trgovski lokal
na prometnem kraju na deželi iščem v najem.

Ponudbe pod Lokal/2706

na upravo »Slov. Nar.».

J. Stjepušin — Sisak

preporuča

najbolje tambure, žice

partitura, škole

ostale potrebitosti

štine za sva

plažbelja. Odlikovan na pa-

Cjenici franko

.....

AIDA z Avrovo žarnico

200-500

sveč moči.

Krasna bela lut

Neznačna po-raba petroleja

Sveti kakor

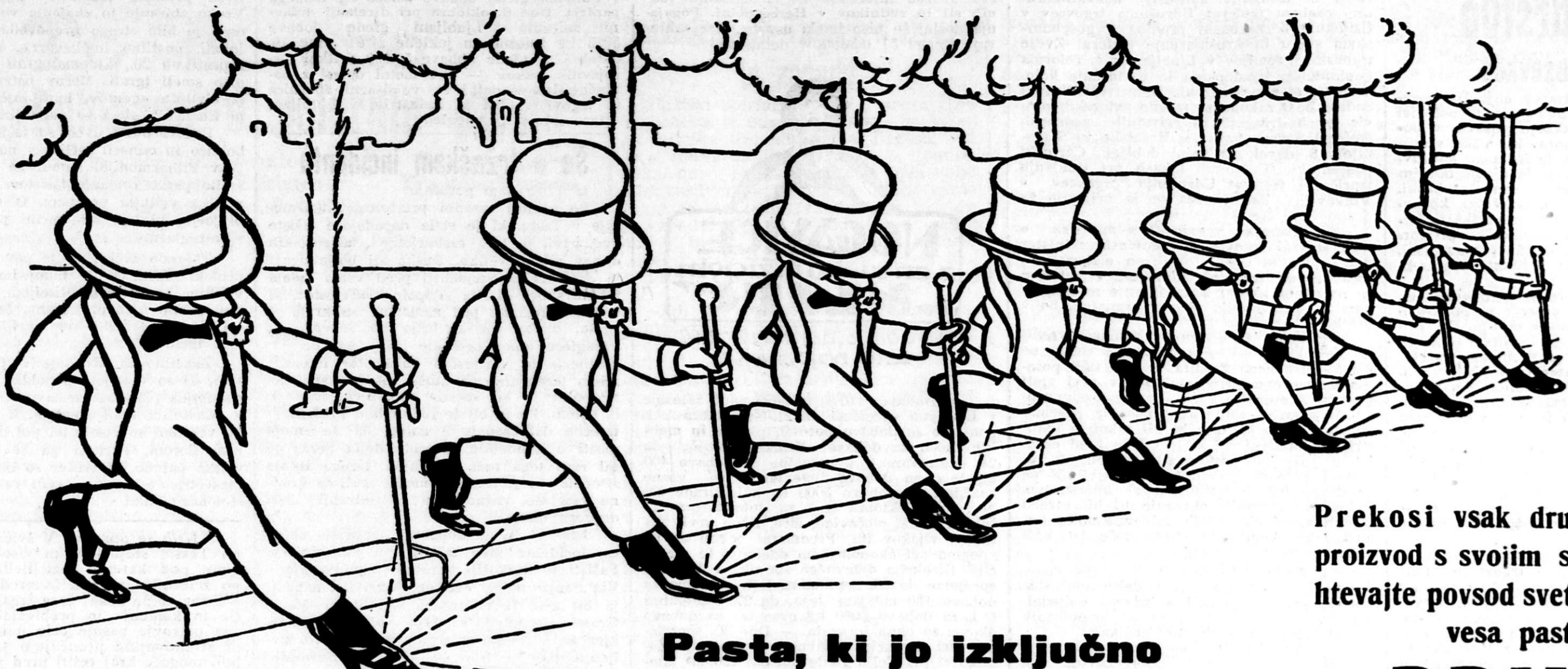
elektrika!

.....

AIDA“

se rabi za razsvetljavo prodajalnic,

uradov, gostilnic, šol, cerkev,

Pasta, ki jo izključno uporablja elegantni svet

Prekosi vsak drugi podobni proizvod s svojim sijajem. Zahtevajte povsod svetovnega slovesa pasto

BRILL

in vztrajajte na tem, da vam dajo samo

BRILL

Za očiščenje obutve je potrebna najmanjša količina BRILLA. Ne pozabite, da je ena škatla BRILA vredna in traja kakor tri škatle podobnih proizvodov.

Brill

Kemična tvornica BRILL a. d., Beograd.

UNDERWOOD

pisalni stroj je dosegel svetovni slav. Nad 2,000,000 strojev v prometu in rabi.

Zastopstvo: Lud. Baraga

LJUBLJANA Tel. 980 Sečenburgova ulica 6

Bolniki
čitajte!

Kolikor dni je v letu, toliko je postaj trpljenja za nervoznega, kajti slabí, izčrpani živci zagrenijo življenje in povzročajo zeli številne bolečine. Zbadanje, omotica, strah, glavobol, brnenje po ušesih, tretelanje oči, težave pri prebavljanju, romanjkanje spanja, potenie, zbadanje v mišicah, nesposobnost za delo in mnogo drugih pojavov so posledice izčrpanih bolnih živcev.

Kako se rešimo te nesrečo?

S pravim Kola-Lecithin, ki je za človeštvo vir dobre. Pospešuje na čudežen način funkcije telesa, krepi hrivnčni mozeg, možgane, mišice in ude ter daje moč in veselje do življenga.

V boju za zdrave živce

napravi Kola-Lecithin mnogokrat čudež, vodi bistvene hranilne snovi do skrajnih točk proizvodnje krvi, pozivlja in ohrani mladost in svežost.

Sicer se pa zamoreti sami prepričati, da se vam nič neresničnega ne oblijubuje, ker v naslednjih dveh tednih pošljem vsakemu, kdor piše, popolnoma brezplačno in franko majhno škatlico Kola-Lecithin in knjigo nekega zdravnika z mnogostransko dolgo preizkušnjo, ki se je sam boril s to boleznjijo.

Sporočilo mi takoj vaš natancen naslov, nakar vam objavljeno pošljem takoj brezplačno.

Založba: E. Pasternack, Berlin, S. O. Michael-kirchplatz 13. — Abt. 758.

! Najnovejša iznajdba!
Brez kvarjenja blaga kemično snaženje in vsekovrstno barvanje oblek.

ANTON BOČ Ljubljana, Ščenburgova ulica 6 I. nadstr. Glince-Vit 46

Občina Moste pri Ljubljani rabi vsestransko izvezba-nega strojnika

s strojniško in elektrotehniško skušnjo. Nastop službe takoj. — Plača po dogovoru. — Pismene prošnje s tozadevnimi spričevali je vlagati pri občinskem uradu v Mostah do 22. septembra 1926

Zobozdravnik med. dr. August Schweiger

Ljubljana, Prešernova ulica 52 ne ordinira od 22. - 30. septembra t. l.

Graščinsko posestvo

neposredno pri Grazu, 14 oralov gozda, park in njiva, živila, ves konfort (primerno tudi za letov šče) se takoj PRODA. — Pouudbe pod „Sofort übernehmbar 872“ na Kenreichs Anz. Ges. Graz (Oesterr.), Sackstr. 4

Javna dražba.

V nedeljo, dne 26. septembra 1926 ob 11. dopoldne se vrši javna dražba na najemnine lesnega skladišča s pisanino in lopo na prostoru odsotnega Jakoba Šlebirja v Zg. Domžalah št. 110.

Najemna doba traja 3 leta in je obojestransko dočlena trimesečna odpoved.

Zupanstvo trdke občine Domžale.

Sodna dražba

raznega rezanega lesa, raznih stavbenih potrebščin, pohištva, pisarniške opreme.

Dne 20. septembra t. l. se bo iz konkurenčne imovine javno prodajo:

1. Ob 8. za Bežigradom pri mestnih stanovanjskih hišah: rezan les, plohe, barako, krampe, lopate, samokolnice, truge, vodovodne cevi, zidarske stolice, klanfe, betonski opaž itd.

2. Kasneje pri novem mostu na Fužinah: plohe, deske, krajnike, štiroglat les.

3. Še pozneje in event. naslednji dan pa na Taboru št. 2 tudi razen les in stavbene potrebščine, nadalje 1 oseben avto, landauer, kočija s komati, več težkih voz, vrata za dimnike, modele za cevi, samokolne ce, traverze, pohištvo, žel. blagajna, pisalne mize, brillanten prstan i. sl.

Več se požive v odvetniški pisarni dr. D. Majaron, Miklošičeva cesta 18.

Zadružna hranilnica

reg. pos. in gosp. zadružna z. o. z

Ljubljana Sv. Petra cesta 19 Ljubljana

daje posojila na vknjižbo ter proti zastavi vrednostnih papirjev. Obrestuje vloge na knjižice po čistih

6% Poseben oddelek za prodajo sreč

Državne razredne loterije ter prodajo sreč ratne štete na obroke

Kupujemo 7% državno investicijsko posojilo ter ostale državne papirje

Kreditni zavod za trgovino in industrijo
LJUBLJANA, Prešernova ulica 50 (v lastnem poslopu).

Obrestovanja vlog, nakup in proda vsako vrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskomot in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safe-depositi itd. itd